

Särtryck ur

Vår fågelvärld 28 (1969): 18-44

Ringmärkningsverksamheten vid Falsterbo fågelstation 1965-1967

(Meddelande nr 39 från Falsterbo fågelstation)

Gunnar Roos

Summary: The ringing activity at Falsterbo Bird Station in 1965-1967
Report No. 39 from Falsterbo Bird Station.)

Ringmärkningsverksamheten vid Falsterbo fågelstation 1965—1967

(Meddelande nr 39 från Falsterbo fågelstation)

Gunnar Roos

Liksom tidigare under 1960-talet koncentrerades verksamheten vid stationen under åren 1965–1967 på fångst och ringmärkning av flyttfågel. Arbetet bedrevs efter delvis nya riktlinjer och blev synnerligen framgångsrikt. Sammanlagt märktes under de tre åren drygt 56.000 fåglar, och antalet inrapporterade återfynd var ca 700.

I det följande skall lämnas en summarisk redogörelse för fångstarbetet jämte några axplock ur det rika återfyndsmaterialet. Kortfattade notiser om stationens verksamhet under de aktuella åren, vilka på några punkter kan komplettera den följande framställningen, återfinnes under rubriken »Falsterbo-nytt» i Meddelanden från Skånes Ornitologiska Förening (årg. 4–7).

Ringmärkningsverksamheten vid stationen under åren 1947–1964 har tidigare behandlats i denna tidskrift av Enemar (1955, 1957), Fritz & Nilsson (1960) samt Fritz (1966).

Verksamhetsperioder och personal

Under samtliga tre år kunde stationen hållas bemannad med ringmärkare under de huvudsakliga sträckperioderna såväl vår som höst, vilket innebar en årlig verksamhetsperiod på omkring sex månader. Oftast var härvid två ringmärkare samtidigt i tjänst. Verksamhetsperioderna samt personalens sammansättning under de olika åren framgår i detalj av följande översikt.

• 1965. 171 dagar: den 23.4–31.5 samt den 6.7–14.11.
Krister Brood 1.8–31.8, Arne Gunnarsson 22.8–10.10, Doris Gunnarsson 22.8–10.10, Bengt Johansson, 23.4–31.5 och 26.7–14.11, Mikael Kristersson 6.7–31.7

• 1966. 187 dagar: den 28.3–31.5 samt den 1.7–30.10
Arne Gunnarsson 28.3–31.5 och 22.8–30.10, Doris Gunnarsson 28.3–31.5, Curt Gunnarsson 1.10–16.10, Allan Högborg 9.9–9.10, Mikael Kristersson 9.7–13.8, Sonny Lundh 1.7–8.7, Gunnar Pettersson 13.8–11.9, Gunnar Roos 1.7–31.8

• 1967. 204 dagar: den 16.3–27.5 samt den 1.7–8.11
Claes-Göran Dahl 15.10–8.11, Arne Gunnarsson

16.3–27.5 och 4.9–15.10, Doris Gunnarsson 16.3–9.4 och 4.9–28.9, Göran Högstedt 23.7–16.8, Mikael Kristersson 17.8–8.11, Sonny Lundh 1.7–22.7, Gunnar Roos 1.7–31.8.

En viss verksamhet förekom emellertid även utanför de ovan redovisade perioderna. Sålunda utfördes märkningar av finkfåglar i Falsterbo under vintermånaderna samtliga år (Bengt Johansson, Mikael Kristersson, Gunnar Roos), av mås- och tärnningar i Foteviksområdet i juni 1965 (Bengt Fritz, Mikael Kristersson), av gräsänder i Malmö i januari–mars 1965 (Stig Djurhag) samt av tornuggla på en rad lokaler i sydvästra Skåne varje sommar (Lennart Otterhag).

Liksom tidigare år kunde stationens verksamhet finansieras tack vare anslag från Viltforskningsrådet.

Märkningsverksamhetens allmänna utveckling

Under senare år har stationens märkningssiffror skjutit i höjden på ett högst remarkabelt sätt. Utvecklingen sedan verksamheten påbörjades i Falsterbo år 1947 framgår av tab. 1. Orsakerna till 1960-talets ökade märkningsvolym har tidigare berörts av Fritz (1966), och jag kan därför nu inskränka mig till några sammanfattande kommentarer.

Märkningssäsongen, som tidigare vanligen begränsades till månaderna augusti–oktober, har successivt utvidgats, och sedan 1965 har regelbundna märkningar förekommit även under våren.

Tab. 1. Antal årligen ringmärkta fåglar vid Falsterbo fågelstation 1947–1967. (*Annual totals of ringed birds at Falsterbo Bird Station 1947–1967.*)

År (Year)	Antal (Number)	År (Year)	Antal (Number)	År (Year)	Antal (Number)
1947	17	1954	2.108	1961	5.702
1948	—	1955	3.338	1962	10.836
1949	26	1956	3.257	1963	5.129
1950	607	1957	3.786	1964	14.490
1951	—	1958	4.013	1965	19.555
1952	2.042	1959	4.904	1966	22.663
1953	1.180	1960	5.123	1967	14.096

Introduktionen av slöjnet har inneburit en revolutionerande fångstteknisk förbättring. Lokaler som Fyrdungen och Flommen, vilka ofta uppvisar Falsterbonäsets i särklass bästa koncentrationer av rastande småfågel, men som samtidigt är mindre väl lämpade för fällor av Helgolandstyp, kan numera utnyttjas till fullo. Vidare har slöjnet visat sig synnerligen effektiva för fångst av vissa i fasta fällor relativt svårfångade småfågelarter. Som exempel kan nämnas mesar, kungsfågel, lövsångare och trädpilärka.

Bristen på lämpliga fångstnät vållade länge stora problem. På Mikael KristerSSons initiativ inköptes emellertid våren 1966 ett parti metervara från England, och specialsydda nät, direkt anpassade efter de lokala behoven, har sedan kunnat framställas vid stationen.

Vadarfångsten, som tidigare endast bedrivits sporadiskt och i blygsam skala med hjälp av 6–8 klumpiga och svårtransportabla fällor, har intensifierats högst avsevärt under de senaste säsongerna. År 1964 byggdes 25 fällor av mindre typ, ett antal som 1965 utökades till 50 och 1966 till 70. Under de senaste fyra åren har vadarfångsten bedrivits kontinuerligt under månaderna juli och augusti.

Vad beträffar personalen, har stationen alltsedan 1961 haft förmånen att årligen engagera Arne Gunnarsson, Fritsla, som ringmärkare under en stor del av de i Falsterbo speciellt fågelrika månaderna augusti–oktober. Hans eminenta kunskaper i allt vad gäller fångst- och märkningsteknik, jämte den suveräna lokalkännedom han efter hand förvärvat, har varit en avgörande faktor bakom den ökade märkningsvolymen.

Av oskattbart värde för stationen har också varit det arbete, som under senare år nedlagts på ringmärkning och konstruktion av fångstredskap av en på orten bosatt ornitolog, Mikael KristerSSon, Falsterbo.

Fångst och ringmärkning

De totala märkningsciffrorna blev 19.555 ex. år 1965, 22.663 ex. år 1966 samt 14.096 ex. år 1967. Det sammanlagda antalet vid stationen märkta fåglar är därmed uppe i 122.872 ex. I förbigående kan noteras att resultatet 1966 innebär den högsta årssumma, som någonsin uppnåtts vid en svensk fågelstation. Det något lägre utbytet 1967 beror delvis på en medveten

återhållsamhet i arbetet, efter de av Ringmärkningscentralen införda kvantitativa restriktionerna.

De högsta månadssummorna har genomgående uppnåtts i augusti och oktober, och vid tre tillfällen har nämnda summor överskridit 5.000 ex.: augusti 1965 (6.096 ex.), augusti 1966 (5.880 ex.) samt oktober 1966 (6.750 ex.).

Resultatet av märkningsarbetet under de tre åren har sammanställts i tab. 2. Där återfinnes också stationens sammanlagda märkningsciffror för åren 1947–1967 samt antalet återfynd inrapporterade t.o.m. utgången av mars månad 1968.

Nya märkningsarter

Antalet nya märkningsarter för stationen var 12: under år 1965 havsörn, smalnäbbad simsnäppa, sydnäktergal (den 5.9), taigasångare (den 30.9) och kungsfågelsångare (den 20.10); under år 1966 busksångare (2 ex. den 30.5), försärla och lappsparv; under år 1967 storspov, tuvsnäppa (den 23.7), vattensångare (2 ex. den 9.5) och snösparv. Havsörnen 1965 var ett skadat exemplar, som efter någon månads vård kunde frigges (jfr Medd. från SkOF 5: 16).

Härtill kan läggas 2 för stationens märkningslistor nya raser, nämligen en stenskvätta av den grönländska rasen *Oenanthe oenanthe leucorrhoa* den 7.5.1966 och en stjärtmes av den kontinentala rasen *Aegithalos caudatus europaeus* den 1.4.1966. Närmare data om dessa båda fynd, samt om vissa av de ovan nämnda arterna, kommer att publiceras i annat sammanhang.

Märkning utanför Falsterbonäset

En del märkning har hänförs sig ej direkt till verksamheten i Falsterbo. Detta gäller framför allt år 1965, då ungfågelmärkning av skratmås, fiskmås och kentsk tjärna förekom i Foteviksområdet. På uppmaning av Ringmärkningscentralen inställdes emellertid märkningarna av måsungar under de båda följande åren. Märkta utanför Falsterbonäset är också huvuddelen av gräsänderna (238 ex.) och rörhönsen (25 ex.) år 1965, vilka fångades under vintermånaderna i Pildammsparken i Malmö. De sammanlagt 24 tornugglorna hänförs sig samtliga till diverse häckplatser i sydvästra Skåne.

Vadare

Vadarfångsten har sedan 1964 helt koncentrerats till Slusan, belägen ca 500 meter söder om Skanörs hamn. Lokalen ligger i direkt anslutning till Flommens utlopp i Öresund och karakteriseras av sävomgårdade grunda vattensamlingar samt tång-, dy- och sandbankar i en rik variation.

Under de 4 säsonger, som fångsten nu pågått vid Slusan, har sammanlagt ca 11.350 vadare märkts, d.v.s. i medeltal drygt 2.800 ex. per säsong. Liksom vid Ledskär, Ottenby och Torhamn har kärnsnäppans dominans varit mycket betydande med årssummor på mellan ca 1.300 och ca 2.300. Mycket goda resultat har emellertid också uppnåtts för drillsnäppa ca 260–560 ex. per år, grönbena ca 200–350 ex. per år och enkelbeckasin ca 90–170 ex. per år.

Särskilt anmärkningsvärt är det mycket stora antalet märkta drillsnäppor. Såväl 1966 som 1967 översteg årssummorna 500 ex. Dagsiffror på 10–20 ex. har varit vanliga under alla åren, och vid ett tiotal tillfällen har dagsresultatet blivit mer än 30 ex. Troligen är drillsnäppan en av de få vadararter, som under höststräcket uppträder talrikare vid Falsterbo än vid Ottenby, men det är naturligtvis också möjligt, att rent lokala miljöfaktorer på fångstplatserna ligger bakom de avsevärt högre märkningssiffrorna vid Falsterbo.

Variationer i vattenståndet har visat sig vara avgörande för antalet rastande vadare, och därmed också för fångstsiffrornas storlek. Vid Skanör finner man i allmänhet de största koncentrationerna av rastande vadare under perioder med lågvatten, medan områdena vid extremt högvatten kan vara i det närmaste tomma. Vid lågvatten blir emellertid fåglarna utspridda över stora ytor. För att tillfredsställa täcka området skulle det då fordras ett orimligt stort antal fällor. De bästa fångsterna sker i stället oftast under perioder med långsamt stigande vatten. De rastande vadarflokkarna koncentreras då efter hand till avgränsade sand- och tångbankar, och genom snabba omplaceringar av fällorna kan mycket höga fångstsiffror uppnås.

Ett gott exempel på sambandet mellan vattenstånd och fångstsiffror erhöles 1965. Efter en period med i huvudsak ostliga vindar, hög-

vatten och dålig vadartillgång började vattenståndet falla omkring den 22.7. Samtidigt ökade antalet rastande vadare markant, och under inventeringar på strandområdena vid Skanör noterades följande siffror för kärnsnäppa: den 22.7 325 ex., den 25.7 600 ex., den 27.7 1.600 ex., den 29.7 2.350 ex. och den 31.7 1.150 ex. Huvuddelen av dessa mäktiga flockar uppehöll sig emellertid ute på de vidsträckta rastplatserna vid Revlarna, och på fångstplatsen vid Slusan var arten i det närmaste obefintlig. Under hela sista juliveckan märktes sålunda endast 158 kärnsnäppor. Den 1–2.8 började vattenet ånyo att stiga, och de på Revlarna rastande vadarflokkarna tvingades till uppbrott. Vid Slusan fanns emellertid fortfarande vissa tångbankar ovan vatten och på dessa uppträdde plötsligt utomordentliga vadarkoncentrationer med bl.a. mer än 1.000 kärnsnäppor på morgonen den 2.8. Under de följande 14 dagarna rådde konstant högvatten, och upp emot 90 % av de vid Skanör rastande kärnsnäpporna ansamlades till Slusan, medan motsvarande siffra under lågvattensperioden i juli ej överstigit 10 %. För kärnsnäppan kunde följande vackra märkningsserie bokföras: den 1.8 159 ex., den 2.8 415 ex. (dagsrekord för stationen), den 3.8 115 ex., den 4.8 260 ex. och den 5.8 108 ex. De 3 följande dagarna gav jämförelsevis dåligt utbyte, men därefter inträffade ånyo en mycket god period: den 9.8 98 ex., den 10.8 152 ex., den 11.8 183 ex., den 12.8 154 ex. och den 13.8 168 ex.

Medan vadarfångsten är på tal, måste några ord också sägas om änder, rallar och sumphöns. I augusti månad uppehåller sig ofta stora andflokkar på fångstlokalen vid Slusan. Särskilt under högvattenperioder letar sig enstaka exemplar in i fällorna. Under de 3 åren har sammanlagt 85 krickor fångats. För de större *Anas*-arterna tycks däremot fällornas dimensioner vara allt för små. Av vattenrall och röhöna har 30 ex. resp. 69 ex. ringmärkts. En stor del av dessa har varit ungfåglar, vilka uppenbarligen härstammar från det lokala beståndet. Under 1966 och 1967 märktes 6 resp. 9 småfläckiga sumphöns, en art som vanligen är mycket sällsynt i svenska märkningslistor (jfr Fredga & Frycklund 1965). Samtliga exemplar fångades i augusti månad, och det är på intet sätt säkert, att det här är fråga om lokala fåglar.

Nattsträckande tättingar

I toppen på stationens märkningslistor har samtliga år legat tre nattsträckande småfågelarter, nämligen kungsfågel, lövsångare och rödhake. Årssummorna har varit förvånansvärt jämna med i medeltal 2.400 kungsfåglar, 2.100 lövsångare och 1.900 rödhakar. Merparten av fåglarna fångades vid Fyren, men under augusti månad uppnåddes goda fångster av lövsångare även i bladvassbestånden på Flommen. Av enskilda dagssummor skall endast nämnas inte mindre än 600 kungsfåglar – ca 25 % av årssumman – vid Fyren så sent som den 31.10. 1967.

Bland övriga nattsträckande tättingar tilldrar sig mindre flugsnappare ett visst intresse. Sammanlagt märktes 22 ex. under de 3 åren. Detta innebär en exakt fördubbling av den tidigare totalsiffran. Av de märkta fåglarna hänför sig 4 ex. till maj månad, 16 ex. till september och 2 ex. till oktober.

Invasionsarter

Så länge stationens fångstarbete huvudsakligen baserades på fällor av Helgolandtyp, var massmärkningar av invasionsfåglar knappast möjliga. Endast under nötskrikans invasion 1955 uppnåddes några mera anmärkningsvärda resultat (se Enemar 1957). Med introduktionen av slöjnet har emellertid möjligheterna avsevärt förbättrats, och under de senaste 3 åren har mycket höga siffror uppnåtts för en rad invasionsarter. Detta gäller främst mesarna, för vilka de tidigare totalsiffrorna nästan genomgående fördubblats. De bästa resultaten uppnåddes 1965 med 1.392 blåmesar och, i än högre grad, 1966 med 2.080 blåmesar, 884 talgoxar, 430 svartmesar och 123 stjärtmesar. Med tanke på vår tidigare kännedom om talltitan som en extrem raritet i Falsterbo (se Ulfstrand 1962) är också de 9 märkta exemplaren av denna art anmärkningsvärda.

Under den högst remarkabla invasionshösten 1965 uppnåddes också höga siffror för en rad andra arter, bland vilka grönsiskan (867 ex.), gråsiskan (130 ex.), sidensvansen (73 ex.), större hackspetten (17 ex.) och mindre hackspetten (14 ex.) särskilt skall poängteras.

Av grönsiskorna märktes 260 ex. på en enda dag, nämligen den 6.9. Under förmiddagen var sikten starkt nedsatt av dis, vilket bromsade

upp sträcket vid kusten. På ängarna norr om Fyren blev koncentrationen av fouragerande grönsiskor allt större, och vid middagstid uppskattades flockens storlek av Bengt Johansson till ca 3.000 ex. Situationen utnyttjades påpassligt av stationens ringmärkare, och exemplet utgör en fin illustration till slöjnetens utomordentligt stora användbarhet vid tillfälligt uppkommande massansamlingar av annars svårångade arter. Det kan vidare nämnas, att även en stor del av sidensvansarna fångades under förhållanden, som bar tillfällighetens präge. De togs nämligen i nät i en trädgård i Skanör, där småflockar ofta slog ned på marken lockade av en riklig tillgång på fallfrukt.

Återstår så den kanske märkligaste av alla artssummorna i tab. 2, nämligen de 230 pärlugglorna år 1967. Fångsten skall emellertid ej kommenteras här, eftersom invasionen redan varit föremål för en separat rapport (Kristersson 1968).

Ärlor och piplärkor

Så gott som samtliga märkta sädesärlor, gulärlor och ängspiplärkor kan ses som en biprodukt till vadarfångsten vid Slusan. Med växlande vattenstånd kan det ju ej helt undvikas, att en del fällor periodvis kommer att stå alltför torrt för rastande vadare. Sådana dagar erhålles emellertid ej sällan goda fångster av småfågelarter som de ovan nämnda. Årssummorna för sädesärla har varierat föga och i stort sett hållit sig kring 200 ex. Däremot har fångsten av gulärla och ängspiplärka egentligen endast lyckats under en längre lågvattenperiod i senare delen av augusti 1965.

Mycket höga årssummor uppnåddes för trädpiplärka såväl 1965 (454 ex.) som 1966 (734 ex.). Huvuddelen av fåglarna fångades i nät i de isolerade tallbuskagen kring Fyrdungen, sedan Arne Gunnarsson närmast av en tillfällighet uppmärksammat artens tendens att vissa morgnar avbryta sträcket inför mötet med havet och då fälla även i den lägsta buskvegetation. Speciellt anmärkningsvärda var förhållandena den 20.8.1966, då en till synes aldrig sinande ström av trädpiplärkor fällde vid Fyren. Likt rödhakar lät de sig i flockar om tiotals individer drivas omkring i buskagen, och under några morgontimmar märktes inte mindre än 418 ex.

Tab. 2. Fåglar ringmärkta vid Falsterbo fågelstation 1947–1967 samt antalet återfynd inrapporterade t.o.m. mars månad 1968. (*Birds ringed at Falsterbo Bird Station 1947–1967 and recoveries reported up to March 31st 1968.*)

Art (Species)	År (Year)				Totalt (Total)	Återfynd (Recov.)
	1947–64	1965	1966	1967		
Rördrom <i>Botaurus stellaris</i>	1	—	—	—	1	—
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	193	252	9	16	470	79
Kricka <i>Anas crecca</i>	16	9	25	51	101	16
Ärta <i>Anas querquedula</i>	1	—	—	4	5	1
Skedand <i>Anas clypeata</i>	35	—	—	3	38	8
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	1	—	—	—	1	—
Alfågel <i>Clangula hyemalis</i>	5	—	—	—	5	2
Svärta <i>Melanitta fusca</i>	5	—	—	—	5	2
Ejder <i>Somateria mollissima</i>	44	—	3	—	47	4
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	1	—	—	—	1	1
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	43	6	—	3	52	3
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	106	2	1	8	117	31
Kungsörn <i>Aquila chrysaetos</i>	1	—	—	—	1	—
Ormvråk <i>Buteo buteo</i>	74	7	—	1	82	7
Fjällvråk <i>Buteo lagopus</i>	15	—	—	—	15	5
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	234	18	15	5	272	45
Duvhök <i>Accipiter gentilis</i>	1	—	—	—	1	—
Havsörn <i>Haliaeetus albicilla</i>	—	1	—	—	1	—
Bivråk <i>Pernis apivorus</i>	3	—	—	—	3	2
Blå kärrhök <i>Circus cyaneus</i>	1	—	2	—	3	—
Stenfalk <i>Falco columbarius</i>	1	—	—	—	1	—
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	128	3	—	—	131	12
Rapphöna <i>Perdix perdix</i>	5	—	—	—	5	—
Fasan <i>Phasianus colchicus</i>	6	—	—	—	6	—
Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	11	1	10	19	41	1
Småfläckig sumphöna <i>Porzana porzana</i>	5	—	6	9	20	—
Kornknarr <i>Crex crex</i>	1	—	—	—	1	—
Rörhöna <i>Gallinula chloropus</i>	35	31	1	62	129	4
Sothöna <i>Fulica atra</i>	67	5	—	4	76	10
Strandskata <i>Haematopus ostralegus</i>	54	1	—	3	58	4
Vipa <i>Vanellus vanellus</i>	90	1	9	7	107	—
Större strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	170	84	44	149	447	14
Mindre strandpipare <i>Charadrius dubius</i>	4	—	2	1	7	—
Svartbent strandpipare <i>Charadrius alexandrinus</i>	38	—	—	—	38	2
Kustpipare <i>Charadrius squatarola</i>	2	3	—	1	6	—
Ljungpipare <i>Charadrius apricarius</i>	1	—	—	—	1	1
Roskarl <i>Arenaria interpres</i>	13	5	—	5	23	2
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	241	108	173	132	654	54
Storspov <i>Numenius arquata</i>	—	—	—	1	1	—
Rödspov <i>Limosa limosa</i>	1	—	—	1	2	—
Skogssnäppa <i>Tringa ochropus</i>	13	2	10	13	38	1
Grönbenä <i>Tringa glareola</i>	747	195	249	353	1.544	44
Drillsnäppa <i>Tringa hypoleucos</i>	535	326	541	563	1.965	22
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	184	91	144	91	510	34
Svartsnäppa <i>Tringa erythropus</i>	17	—	7	14	38	3
Gluttsnäppa <i>Tringa nebularia</i>	22	4	8	13	47	—
Kustsnäppa <i>Calidris canutus</i>	19	6	1	2	28	—
Småsnäppa <i>Calidris minuta</i>	46	16	4	5	71	1
Mosnäppa <i>Calidris temminckii</i>	9	7	4	7	27	—
Tuvsnäppa <i>Calidris melanotos</i>	—	—	—	1	1	—
Kärrsnäppa <i>Calidris alpina</i>	2.842	2.334	1.358	1.660	8.194	114
Spovsnäppa <i>Calidris ferruginea</i>	16	22	3	9	50	—
Sandlöpare <i>Crocethia alba</i>	2	—	—	—	2	—
Myrsnäppa <i>Limicola falcinellus</i>	41	1	17	5	64	1
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	74	20	63	116	273	5
Skärfläcka <i>Recurvirostra avosetta</i>	229	1	—	—	230	7

Art (Species)	År (Year)			1967	Totalt (Total)	Återfynd (Recov.)
	1947-64	1965	1966			
Smalnäbbad simsnäppa <i>Phalaropus lobatus</i>	—	1	2	—	3	—
Silltrut <i>Larus fuscus</i>	11	—	—	—	11	—
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	542	2	—	—	544	70
Fiskmå <i>Larus canus</i>	746	48	—	—	794	30
Skrattmå <i>Larus ridibundus</i>	8.157	766	5	40	8.968	231
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	53	—	—	—	53	—
Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>	169	3	—	1	173	2
Småtärna <i>Sterna albifrons</i>	125	—	—	1	126	—
Kentsk tärna <i>Sterna sandvicensis</i>	910	145	—	26	1.081	39
Tordmule <i>Alca torda</i>	2	—	—	—	2	1
Ringduva <i>Columba palumbus</i>	6	2	—	—	8	1
Gök <i>Cuculus canorus</i>	6	6	1	2	15	1
Tornuggla <i>Tyto alba</i>	151	9	10	5	175	37
Kattuggla <i>Strix aluco</i>	6	6	3	1	16	1
Hornuggla <i>Asio otus</i>	35	—	—	26	61	3
Jorduggla <i>Asio flammeus</i>	11	1	—	—	12	2
Päruggla <i>Aegolius junereus</i>	47	—	—	230	277	1
Tornsvala <i>Apus apus</i>	437	5	8	—	450	3
Kungsfiskare <i>Alcedo atthis</i>	1	—	—	—	1	—
Härfågel <i>Upupa epops</i>	1	—	—	—	1	—
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	50	17	14	1	82	3
Mindre hackspett <i>Dendrocopos minor</i>	28	14	—	—	42	1
Mellanspett <i>Dendrocopos medius</i>	1	—	—	—	1	—
Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>	25	5	—	—	30	1
Göktyta <i>Jynx torquilla</i>	24	10	6	6	46	—
Sånglärka <i>Alauda arvensis</i>	23	12	—	44	79	—
Trädläska <i>Lullula arborea</i>	1	—	—	—	1	—
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	1.039	32	239	217	1.527	13
Hussvala <i>Delichon urbica</i>	406	20	30	23	479	5
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	124	3	10	9	146	1
Kråka <i>Corvus corone cornix</i>	47	21	—	1	69	3
Svartkråka <i>Corvus c. corone</i>	1	—	—	—	1	—
Kråka x Svartkråka <i>Corvus corone cornix</i> x <i>Corvus c. corone</i>	—	3	—	—	3	—
Råka <i>Corvus frugilegus</i>	2	4	—	—	6	1
Kaja <i>Corvus monedula</i>	2	1	—	—	3	—
Skata <i>Pica pica</i>	138	19	4	3	164	13
Nötkråka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	7	1	—	—	8	—
Nötskrika <i>Garrulus glandarius</i>	327	21	12	7	367	25
Talgoxe <i>Parus major</i>	1.932	486	884	612	3.914	35
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	1.467	1.392	2.080	281	5.220	26
Svartmes <i>Parus ater</i>	486	137	430	20	1.073	2
Tofsmes <i>Parus cristatus</i>	1	—	—	—	1	—
Entita <i>Parus palustris</i>	1	1	1	—	3	—
Tallita <i>Parus montanus</i>	4	2	4	3	13	—
Stjärtmes <i>Aegithalos c. caudatus</i>	194	17	122	—	333	—
Kontinental stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i> <i>europaeus</i>	—	—	1	—	1	—
Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	4	—	3	1	8	—
Trädskrypare <i>Certhia familiaris</i>	173	17	124	4	318	1
Strömstare <i>Cinclus cinclus</i>	1	—	—	—	1	1
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	1.143	213	295	682	2.333	10
Dubbeltrast <i>Turdus viscivorus</i>	4	—	1	—	5	—
Björktrast <i>Turdus pilaris</i>	22	10	4	—	36	3
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	452	141	141	50	784	27
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i>	41	16	296	5	358	10
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	4	3	2	—	9	1
Koltrast <i>Turdus merula</i>	214	48	116	22	400	10
Stenskvätta <i>Oenanthe oe. oenanthe</i>	71	42	13	9	135	—
Grönländsk stenskvätta <i>Oenanthe</i> <i>oenanthe leucorrhoa</i>	—	—	1	—	1	—

Art (Species)	År (Year)		1967	Totalt (Total)	Återfynd (Recov.)
	1947-64	1965			
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	113	29	41	14	197
Rödstjärt <i>Phoenicuros phoenicuros</i>	5.202	953	585	340	7.080
Svart rödstjärt <i>Phoenicuros ochrurus</i>	11	1	1	2	15
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	112	10	9	7	138
Sydlig näktergal <i>Luscinia megarhynchos</i>	—	1	—	—	1
Blåhake <i>Luscinia svecica</i>	10	1	—	—	11
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	13.339	2.001	1.672	1.929	18.941
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	2	2	—	3	7
Trastsångare <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	1	—	—	—	1
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	427	113	67	35	642
Fältsångare <i>Acrocephalus agricola</i>	1	—	—	—	1
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	24	2	2	—	28
Busksångare <i>Acrocephalus dumetorum</i>	—	—	2	—	2
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	533	192	189	63	977
Vattensångare <i>Acrocephalus paludicola</i>	—	—	—	2	2
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	189	41	62	14	305
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	198	79	41	50	368
Höksångare <i>Sylvia nisoria</i>	6	1	1	1	9
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	511	296	195	89	1.091
Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	800	121	110	63	1.094
Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i>	366	93	75	55	589
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	5.314	2.440	2.611	1.377	11.742
Lundsångare <i>Phylloscopus trochiloides</i>	1	—	—	—	1
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	277	81	131	155	644
Grönsångare <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	74	30	59	19	182
Taigasångare <i>Phylloscopus inornatus</i>	—	1	—	3	4
Kungsfågelsångare <i>Phylloscopus proregulus</i>	—	1	—	—	1
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	3.892	2.065	2.781	2.449	11.187
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapillus</i>	2	—	3	1	6
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	232	54	135	20	441
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	990	366	254	53	1.663
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	22	10	4	8	44
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	882	174	457	87	1.600
Ängspiplärka <i>Anthus pratensis</i>	180	124	26	8	338
Fältpiplärka <i>Anthus campestris</i>	35	5	1	12	53
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	365	454	734	66	1.619
Rödstrupig pipelärka <i>Anthus cervinus</i>	6	—	—	—	6
Skärpiplärka <i>Anthus spinoletta</i>	65	—	1	—	66
Sädesärla <i>Motacilla alba</i>	698	283	197	180	1.358
Forsärla <i>Motacilla cinerea</i>	—	—	1	—	1
Gulärla <i>Motacilla flava</i>	1.255	234	51	47	1.587
Sidenssvans <i>Bombicilla garrulus</i>	60	73	8	1	142
Varfågel <i>Lanius excubitor</i>	16	1	5	1	23
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	97	32	40	14	183
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	774	74	1.158	316	2.322
Stenknäck <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	6	—	6	1	13
Grönfink <i>Chloris chloris</i>	261	144	172	5	582
Steglits <i>Carduelis carduelis</i>	8	—	1	—	9
Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	251	867	35	13	1.166
Hämpling <i>Carduelis cannabina</i>	127	8	12	12	159
Vinterhämpling <i>Carduelis flavirostris</i>	24	2	—	—	26
Gråsiska <i>Carduelis flammea</i>	43	130	5	—	178
Domherre <i>Pyrhula pyrrhula</i>	81	92	44	1	218
Mindre korsnäbb <i>Loxia curvirostra</i>	141	2	9	1	153
Större korsnäbb <i>Loxia pytyopsittacus</i>	4	1	6	2	13
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	657	62	606	129	1.454
Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	365	347	1.837	589	3.138
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	104	11	329	46	490
Kornspurv <i>Emberiza calandra</i>	4	—	1	1	6
Ortolansparv <i>Emberiza hortulana</i>	4	1	3	—	8

Art (Species)	År (Year)			Totalt (Total)	Återfynd (Recov.)
	1947-64	1965	1966	1967	
Dvärgsparv <i>Emberiza pusilla</i>	1	—	—	—	1
Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	365	72	69	46	552
Lappspärv <i>Calcarius lapponicus</i>	—	—	1	—	1
Snöspärv <i>Plectrophenax nivalis</i>	—	—	—	4	4
Gråspärv <i>Passer domesticus</i>	153	54	19	12	238
Pilfink <i>Passer montanus</i>	553	60	228	81	922
Summa Total:	66.558	19.555	22.663	14.096	122.872
					1.536

Vintermärkningar

Märkningarna av bergfink, grönfink och gulspärv hänför sig huvudsakligen till vintermånaderna, då stränga väderleksförhållanden ofta tvingar dessa arter på flykt från nordligare trakter. Merparten av fåglarna har fångats i vadarfällor, utplacerade i anslutning till stationens utfodringsplatser. Ett visst snötäcke, som omöjliggör normalt födosökande, är en förutsättning för massfångst. De bästa resultaten har uppnåtts i januari 1965 (300 bergfinkar), januari 1966 (475 bergfinkar, 215 gulspärvor och 150 grönfinkar) samt januari 1967 (570 bergfinkar).

Ovan beskrivna fångstmetod kom också till användning under »aprilvintern» 1966, då sträng kyla och upprepade häftiga snöfall drabbade södra Sverige mellan den 10.4 och den 20.4 (jfr Svensson 1966). För många arter blev reaktionen på ovädret en »omvänd vår-

flyttning» (jfr Markgren 1962) av sällan skadad intensitet, och på Falsterbonäset noterades imponerande koncentrationer av bl.a. stare, rödvinge och bergfink. I parken kring fågelstationen ordnades snabbt ett antal utfodringsplatser, och på 14 dagar ringmärktes här ca 3.500 fåglar. De högsta siffrorna uppnåddes för bergfink (1.250 ex.), stare (980 ex.), bofink (390 ex.), rödvinge (280 ex.), järnsparv (230 ex.), koltrast (70 ex.) och taltrast (40 ex.). Och antalet fångade fåglar var i själva verket ännu högre: dels måste flera hundra starar släppas omärkta p.g.a. ringbrist, dels inställdes all märkning av taltrast, rödvinge och järnsparv redan efter ett par dagar, då det stod klart, att dessa arter skulle drabbas av massdöd.

Återfynd

Drygt 700 nya återfynd rapporterades under de behandlade åren. Stationens totala antal

Tab. 3. Återfyndsprocent för vissa arter ringmärkta vid Falsterbo fågelstation. (Percentage of recoveries of certain species ringed at Falsterbo Bird Station.)

Art Species	%	Art Species	%
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	26,5	Sädesärla <i>Motacilla alba</i>	1,3
Tornuggla <i>Tyto alba</i>	21,2	Drillsnäppa <i>Tringa hypoleucos</i>	1,1
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	16,8	Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	1,1
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	16,5	Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	1,0
Kricka <i>Anas crecca</i>	15,8	Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	0,9
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	12,9	Talgöxe <i>Parus major</i>	0,9
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	9,2	Rödake <i>Erithacus rubecula</i>	0,7
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	8,3	Gulärla <i>Motacilla flava</i>	0,6
Skata <i>Pica pica</i>	7,9	Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	0,6
Nötskrika <i>Garrulus glandarius</i>	6,8	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	0,5
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	6,7	Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	0,4
Fiskmås <i>Larus canus</i>	3,8	Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	0,4
Kentsk tärna <i>Sterna sandvicensis</i>	3,6	Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	0,4
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	3,4	Rödstart <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	0,3
Större strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	3,1	Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	0,3
Grönben <i>Tringa glareola</i>	2,9	Svartmes <i>Parus ater</i>	0,2
Skrattmås <i>Larus ridibundus</i>	2,6	Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	0,2
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	1,9	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	0,1
Kärrensäppa <i>Calidris alpina</i>	1,4	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	0,1

återfynd t.o.m. utgången av mars månad 1968 är därmed 1.536. Kontroller på Falsterbonäset inom 3 månader efter märkningen ingår ej i denna siffra. Den genomsnittliga återfyndsprocenten blir 1,3, en siffra som mycket väl överensstämmer med den, som angivits från andra svenska fågelstationer. Olika arter uppvisar naturligtvis mycket skilda återfyndsfrekvenser, vilket belyses i tab. 3. I tabellen har endast medtagits arter, vilka märkts i minst 1.000 exemplar och/eller givit mer än 10 återfynd. Vid en jämförelse med liknande sammanställningar (t.ex. Jennings 1954, 1955, Dorst 1962, Mathiasson 1962, Nordström 1963) bör det uppmärksammas, att huvuddelen av siffrorna i tabellen hänför sig till märkningar av utvuxna fåglar stadda på flyttning. De enda undantagen av betydelse är tornuggla, kentsk tärna och de tre *Larus*-arterna, vilka märkts som ungar på häckplatsen.

En detaljerad redovisning av återfynden kommer senare att inflyta i Ringmärkningscentralens årsrapporter. I det följande lämnas

en översiktlig presentation av materialet. För vissa arter är antalet återfynd nu så stort, att sammanfattningar i form av tabeller och kartor ansetts motiverade.

Gräsand och kricka

Av de 79 återfynden av gräsand *Anas platyrhynchos* hänför sig 25 till fåglar märkta under juli–augusti och 54 till fåglar märkta under januari–mars. De har var för sig sammanställts i tab. 4 och fig. 1.

De under sommaren märkta gräsänderna stammar huvudsakligen från den lokala populationen (årsungar), och betydligt mer än hälften av återfynden är gjorda i närheten av märkplatsen. Vinterfynd har gjorts i Danmark, Tyskland, Belgien, England och Frankrike, d.v.s. i stort sett inom det område, som Olsson (1960) anger som vinterkvarter för skånska gräsänder. Det skall särskilt framhållas, att fyndet i norra Frankrike hänför sig till den extremt stränga vintern 1962–1963.

Tab. 4. Återfynd av gräsänder *Anas platyrhynchos* ringmärkta i Malmö och Falsterbo. (*Recoveries of Mallards *Anas platyrhynchos* ringed at Malmö and Falsterbo.*)

a) Ringmärkta i Malmö och Falsterbo under juli och augusti (*Ringed at Malmö and Falsterbo during July and August*)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Ibid.	—	1	—	—	—	6	—	1	—	—	—	1	10 ¹⁾
Skåne	—	—	—	—	1	—	4	1	—	—	—	—	6
Danmark	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	4
Tyskland	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
Belgien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
England	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Frankrike	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Summa:	—	1	—	—	1	7	5	4	2	3	—	1	25

b) Ringmärkta i Malmö under vintern (*Ringed at Malmö during winter*)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Ibid.	1	1	—	2	—	1	3	—	1	—	1	2	12
Skåne	1	2	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	8
Övr. Sverige	—	—	—	—	2	2	2	1	—	—	—	—	7
Sovjet	2	2	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	7
Finland	—	—	—	—	6	—	1	—	—	—	—	—	7
Danmark	—	—	—	—	—	5	1	3	3	—	—	—	12
Frankrike	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Summa:	4	5	—	2	10	9	12	5	4	—	1	2	54

1) I summan ingår ett odaterat återfynd. (*Total includes one undated recovery.*)

Fig. 1. Återfynd av gräsänder *Anas platyrhynchos* ringmärkta i Malmö under vintern (•) samt i Falsterbo och Malmö under sommaren (o). Återfynd i Skåne och på Själland har utelämnats. (Recoveries of *Anas platyrhynchos* ringed at Malmö during winter (•) and at Falsterbo and Malmö during summer (o). Recoveries from Scania and Zealand are not included.)

Även en del av de under vintern i Malmö märkta ändarna är lokala fåglar, vilket kan utläsas av återfynd i närheten av märkplatsen i april, maj och juli. Bland vinterändarna förekommer emellertid dessutom ett stort antal långväga gäster från nordost. Från Sovjet och Finland har sålunda vardera 7 återfynd rapporterats, och härtill kommer likaledes 7 svenska återfynd norr om Skåne. Av de ryska fåglarna är 4 skjutna under våren (april–maj). Fynden illustrerar det redan tidigare kända förhållandet, att en del av de i mellersta och södra Sverige övervintrande gräsänderna härstammar från de nordvästra delarna av Sovjet samt från Finland (jfr Olsson 1960, Mathiasson 1967). Att samma gräsand under olika vintrar kan vistas i vitt skilda områden, visas av en fågel (gammal hane) ringmärkt i Malmö i januari 1965 och skjutna i norra Frankrike i november samma år. Slutligen skall också påpekas, att inte mindre än 10 av 12 höståterfynd i Danmark rapporterats från Saltholm, d.v.s. blott ett tiotal kilometer från märkplatsen. Ön är sedan gammalt känd som en förnämlig andjaktlokal (se Svendsen 1935).

Av kricka *Anas crecca* har stationen 16 åter-

fynd, de flesta gjorda i Västeuropa under hösten och vintern. Undantagen utgöres av 2 hanner märkta på Flommen i augusti 1962 och skjutna i Sovjet i augusti 1963 (56.25 N/40.33 E) resp. i norra Italien i mars 1965.

Sparvhök

Bland rovfåglarna har endast sparvhöken *Accipiter nisus* ringmärkts i mera betydande antal med 45 återfynd som resultat (se tab. 5 och fig. 2). Drygt hälften av fynden, eller närmare bestämt 26, hänför sig till vintermånaderna november–februari. De fördelar sig enligt följande: Danmark 2, Tyskland 10, Belgien 4, Frankrike 7, Italien 2 och Spanien 1. Övervintringsområdet för de fåglar, som under hösten passerar Falsterbo, synes alltså sträcka sig från Danmark i norr till Spanien i söder med tyngdpunkten i Västtyskland, Belgien och

Fig. 2. Återfynd av sparvhökar *Accipiter nisus* ringmärkta vid Falsterbo under höststräcket. Den öppna cirkeln visar märkplatsen för en i Falsterbo kontrollerad fågel. (Recoveries of *Accipiter nisus* ringed at Falsterbo during autumn migration. The open circle shows the ringing place of a bird observed at Falsterbo.)

Tab. 5. Återfynd av sparvhökar *Accipiter nisus* ringmärkta vid Falsterbo under höststräcket. (Recoveries of Sparrow Hawks *Accipiter nisus* ringed at Falsterbo during autumn migration.)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Ibid.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Sverige	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	4
Danmark	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	3
Tyskland	—	1	—	—	—	1	—	—	7	1	2	2	14
Holland	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
Belgien	—	—	—	—	—	—	1	2	1	1	—	—	5
Frankrike	—	—	—	—	—	—	3	2	2	2	1	1	11
Italien	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Spanien	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa:	2	2	1	—	—	2	6	7	11	5	3	6	45

norra Frankrike. Som påvisats av Mathiasson (1960) ligger återfynden av sparvhökar märkta vid Ottenby genomgående ostligare, och efter studium av återfyndskartor av svenska resp. finska sparvhökar hos Mathiasson (1962) och Nordström (1963) skulle man våga gissningen, att sträcket över Falsterbo huvudsakligen består av fåglar från Sverige och Finland, medan Ottenby till stor del passeras även av ryska fåglar.

Den fullständiga avsaknaden av återfynd från de brittiska öarna utgör en god illustration till rovfåglarnas välkända aversion mot längre havspassager (se t.ex. Rudebeck 1950). Analoga förhållanden har tidigare påvisats för ormvårken av Olsson (1958). Det sagda bör ses i relation till förhållandena hos en rad änder, vadare, måsar och tättingar, vilka liksom sparvhöken övervintrar i Västeuropa, men vilka till

skillnad från denna även givit ett stort antal återfynd från England, Skottland och Irland.

Enkelbeckasin

Den högsta återfyndsprocenten bland vadarna uppvisar enkelbeckasinen *Gallinago gallinago*, vilket naturligtvis förklaras av artens ställning som omhuldat jaktobjekt (se Dahl 1948). Av stationens 54 återfynd gäller 42 eller 78 % skjutna fåglar.

Enkelbeckasinen höststräck inledes i senare delen av juli och pågår i södra Sverige fram till mitten av november. Från denna tid har återfynd rapporterats från bl.a. Danmark, Holland, Belgien och Frankrike (se tab. 6; jfr även Fritz 1966). Ett höstfynd har också gjorts i Sovjet: en fågel märkt vid Skanör den 5.8.1963 och skjutet vid Toropets (56.30 N/31.37 E) den 2.9.1964. Att döma av de 23 återfynden från

Tab. 6. Återfynd av enkelbeckasiner *Gallinago gallinago* ringmärkta vid Skanör under juli och augusti. (Recoveries of Snipes *Gallinago gallinago* ringed at Skanör during July and August.)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Sverige	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Sovjet	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Norge	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Danmark	1	—	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	6
Tyskland	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Holland	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Belgien	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2
England	—	—	—	—	—	1	1	—	1	2	—	—	5
Irland	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Frankrike	—	—	—	—	2	3	5	1	5	4	—	2	22
Spanien	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	1	—	6
Portugal	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	3
Marocko	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa:	1	1	—	—	6	7	10	4	12	10	1	2	54

Fig. 3. Återfynd av grönbenor *Tringa glareola* ringmärkta vid Skanör under juli och augusti. (Recoveries of *Tringa glareola* ringed at Skanör during July and August.)

december–februari ligger artens vinterkvarter i västra och sydvästra Europa (jfr Fredga & Frycklund 1965). Extremerna utgöres av fåglar anträffade i Norge (Stavanger den 3.1.1963) och Marocko (Cap Cantin den 3.12.1967), men huvuddelen hänför sig till England–Irland (5),

Frankrike (9) och Spanien–Portugal (7). Vårsträcket belyses endast av återfynd från Danmark (den 17.4) och Tyskland (den 6.5).

Grönbena

Av grönbena *Tringa glareola* föreligger 44 återfynd, vilka sammanställts i tab. 7 och fig. 3. Inte mindre än 37 (84 %) av dessa hänför sig till augusti–oktober, då grönbena under någon tid uppehåller sig i Frankrike (16 återfynd) och Italien (10 återfynd). De förnämsta rastplatserna är här Rhônes resp. Pos dalgångar. Endast en mindre del tycks ta en västligare väg över Iberiska halvön (3 återfynd), och artens primärriktning synes alltså i huvudsak vara S–SSW. Grönbena övervintrar nästan uteslutande söder om Medelhavet. Falsterbomärkningarna har hittills endast gett ett återfynd från vintermånaderna, anmärkningsvärt nog från Spanien: Coto la Catalana den 6.12.1959. Under vårsträcket har tre fåglar rapporterats från Italien (den 20.4, 11.5 och 12.5) samt en från Getterön i Halland (den 20.5).

Ett särskilt omnämnande förtjänar en ung grönbena märkt vid Skanör den 13.8.1960 och återfunnen vid Carmignano di Brenta, Padova i Norditalien redan följande dag. Denna snabba överflygning av kontinenten är väl knappast helt representativ, men återfyndens fåtalighet i områdena mellan Falsterbo och Medelhavet talar onekligen för en regelmässigt mycket snabb passage.

Grönbenasträck har tidigare varit föremål för en detaljerad undersökning i denna tidskrift av Myhrberg (1961), och ovan lämnade data synes i allt väsentligt överensstämma med den av honom klarlagda sträckbild. På en

Tab. 7. Återfynd av grönbenor *Tringa glareola* ringmärkta vid Skanör under juli och augusti. (Recoveries of Wood Sandpipers *Tringa glareola* ringed at Skanör during July and August.)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Ibid.	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Sverige	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Danmark	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4
Tyskland	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2
Tjeckoslovakien	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Frankrike	—	—	—	—	7	7	2	—	—	—	—	—	16
Korsika	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Italien	1	1	—	—	5	4	1	—	—	—	—	—	12
Sicilien	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Spanien	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	3
Summa:	1	3	—	2	21	12	4	—	1	—	—	—	44

Tab. 8. Återfynd av grönbenor *Tringa glareola* ringmärkta vid Falsterbo–Amager, Ottenby resp. i Finland fördelade på vissa återfyndsområden. Data från Amager och Ottenby har hämtats hos Myhrberg (1961) och från Finland hos Nordström (1963). *Recoveries of Wood Sandpipers Tringa glareola ringed at Falsterbo–Amager, Ottenby and in Finland distributed on certain areas of recovery.*

Återfyndsområde <i>Area of recovery</i>	Märkningsplats <i>Ringing locality</i>		
	Falsterbo–Amager	Ottenby	Finland
Iberiska halvön	5 (10 %)	2 (2 %)	—
Frankrike	21 (41 %)	27 (28 %)	1 (8 %)
Italien och Korsika	25 (49 %)	68 (70 %)	7 (59 %)
Svarta havsområdet	—	—	4 (33 %)

punkt kan emellertid några kommentarer vara av intresse. Myhrberg, som huvudsakligen hade återfynd från märkningar vid Ottenby och Amager (Danmark) att arbeta med, diskuterar frågan, huruvida sträcket på de nämnda lokalerna rekryteras från identiska eller skilda populationer. Återfyndens fördelning gav ej belägg för förekomsten av sträckmässigt skilda populationer. Om man emellertid inkluderar det här presenterade materialet från Falsterbo och dessutom de finska återfynd, som publicerats av Nordström (1963), erhålles en något annorlunda bild. Som framgår av tab. 8 är parallelliteten mellan märknings- resp. fyndlokalernas läge mycket tydlig, och det förefaller högst troligt, att Falsterbo–Amager resp. Ottenby till ej oväsentlig del passeras av skilda populationer, även om rekryteringsområdena för båda lokalerna är begränsade till norra Fenno-Scandia.

Drillsnäppa och rödbena

De höga märkningssiffrorna för drillsnäppa *Tringa hypoleucos* under de senaste åren har hittills resulterat i 22 återfynd. Av dessa hänför sig 16 till höststräcket genom Västeuropa: Danmark 1, Tyskland 6, Belgien 1, Frankrike 6, Spanien 1 och Portugal 1. Dessutom har 3 fåglar kontrollerats på märkplatsen vid Skanör efter 1 år, 3 år resp. 5 år. Ett junifynd har rapporterats från Finland (Vasa den 8.6), och vinterfynd föreligger från Frankrike (Gave-de-Pau den 10.12) och Sierra Leone (Bonthe den 2.12). Till de nämnda fynden kommer inte mindre än 10 kontroller vid Skanör av annorstädes märkta fåglar (se p. 39).

Märkningarna vid Ottenby hade fram t.o.m. 1960 lämnat 25 återfynd av drillsnäppa, vilka karterats av Tolstoy (1961). Flyttningssvägarna synes i huvudsak överensstämma med de ovan skisserade, men det är uppenbart, att en del Ottenbyfåglar tar en ostligare route över kontinenten med återfynd från Tjeckoslovakien,

Fig. 4. Återfynd av rödbenor *Tringa totanus* ringmärkta vid Skanör under juli och augusti. (*Recoveries of Tringa totanus ringed at Skanör during July and August.*)

Italien (4) och Jugoslavien. Från dessa länder saknas ännu helt Falsterbofynd.

Näst enkelbeckasinen är rödbenan *Tringa totanus* den vadare, som givit det procentuellt högsta antalet återfynd (6,7 %). Av totalt 34 återfunna fåglar har 21 rapporterats skjutna.

Sträckförhållandena hos rödbenor märkta i Danmark och Sverige har tidigare ägnats en ingående analys av Salomonsen (1954, 1967), och Falsterbofynden synes utmärkt väl kunna fogas in i denne författares schema. Enligt Salomonsen sträcker rödbenor märkta i Danmark och Skåne i huvudsak rakt söderut över kontinenten ned till vinterkvarteren i Italien, Sydfrankrike och Spanien. Helt annorlunda är sträckförhållandena hos rödbenor märkta vid Ottenby under höstflyttningen. Dessa avreser i sydvästlig riktning och följer Västeuropas kuster mot vinterkvarteren i Afrika (jfr Nordström 1963, Fredga & Frycklund 1965).

Som framgår av tab. 9 och fig. 4 ingår rödbenor av båda de ovan nämnda kategorierna i Falsterbomaterialet. Längs Europas västkust finns återfynd från Holland 1, Frankrike 7 och Portugal 1. Merparten av fynden hänförs sig emellertid till S-SSW-sträckande fåglar: Italien 7, Sydfrankrike 7, Spanien 3 och Algeriet 2.

Kärnsnäppa

Kärnsnäppan *Calidris alpina* har en låg återfyndsprocent (1,4 %), men tack vare det stora antalet märkta fåglar har denna art gett det största antalet återfynd bland vadarna (se tab. 10). Eftersom stationens vadarmärkningar avbrytes redan i slutet av augusti, är årsungarna mycket sparsamt representerade i materialet.

Vid Falsterbo brukar kulminationen i de

gamla kärnsnäppornas höststräck inträffa i månadsskiftet juli-augusti, och att döma av återfynden sker huvudpassagen genom Danmark (9) och Tyskland (3) under sistnämnda månad. Betydligt färre fåglar har rapporterats från dessa båda länder under september och oktober.

Sammanlagt 7 fåglar har kontrollerats på märkplatsen under höststräcket i juli-augusti efter 1 år (3), 2 år (2), 3 år (1) och 4 år (1). Skillnaden mellan märknings- och kontrolldatum har härvid i medeltal varit 7 dagar. Vid Ottenby har 3 av stationens kärnsnäppor kontrollerats efter 1 år och vid Torhamn 2 efter 2 år. En illustration till det tidigare kända förhållandet, att samma kärnsnäppor under ett år kan passera väster om och ett annat år öster om Östersjön, utgör 4 kontroller vid Mikoszewo, Gdansk i Polen efter 1 år (3) resp. 2 år (1).

Kärnsnäppans primärriktning är otvivelaktigt SW, men ett par fynd avviker på ett markant sätt från denna generella regel. En fågel märkt den 15.8.1966 sköts 20 dagar senare i norra Italien, och en annan märkt den 2.8.1961 sköts 11 dagar senare vid Apaj i Ungern (ca 47.00 N/19.30 E). I dessa båda fall synes sträckriktningen alltså ha varit S resp. SE. Från Grekland (Istiaia, 38.57 N/23.09 E) föreligger ett oktoberfynd, men situationen är i detta fall mera svårtolkad, då fågeln anträffades först drygt ett år efter märkningen.

Övervintringsområdena tycks nås av de första kärnsnäpporna redan i augusti, då 6 fåglar rapporterats från England. Från Frankrike föreligger däremot inga fynd förrän i september. Sammanlagt 50 återfynd hänförs sig till

Tab. 9. Återfynd av rödbenor *Tringa totanus* ringmärkta vid Skanör under juli och augusti. (Recoveries of Redshanks *Tringa totanus* ringed at Skanör during July and August.)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Ibid.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Danmark	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	5
Holland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Frankrike	—	—	—	1	7	1	2	3	—	—	—	—	14
Italien	—	—	—	—	—	2	2	—	1	1	—	—	6
Sicilien	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Spanien	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	3
Portugal	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Algeriet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa:	1	1	1	2	8	5	6	4	3	2	1	—	34

Tab. 10. Återfynd av kärrsnäppor *Calidris alpina* ringmärkta vid Skanör under juli och augusti. (*Recoveries of Dunlins Calidris alpina ringed at Skanör during July and August.*)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
<i>Ibid.</i>	—	—	—	2	5	—	—	—	—	—	—	—	7
Sverige	—	—	1	1	4	—	—	—	—	—	—	—	6
Sovjet	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Finland	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Polen	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Danmark	—	1	1	3	9	1	2	—	—	—	—	—	17
Tyskland	1	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	6
Holland	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	1	1	6
Skottland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3
England	1	—	—	—	6	3	2	5	3	2	3	—	26 ¹⁾
Irland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Frankrike	—	1	—	—	—	1	1	7	2	7	3	4	26
Spanien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Portugal	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3
Marocko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ungern	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Grekland	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Italien	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa:	2	4	3	10	31	7	6	13	7	12	10	8	114

1) I summan ingår ett odaterat återfynd. (*Total includes one undated recovery.*)

vintermånaderna (november–mars), de flesta från västra och sydvästra Europas kustområden: Holland 4, England 13, Skottland 3, Irland 1, Frankrike 23, Spanien 2, Portugal 3 och Marocko 1. Enligt dessa data skulle alltså huvuddelen av Falsterbofåglarna övervintra i Frankrike (46 %) och Storbritannien (32 %). Det är emellertid högst tveksamt, om man utan vidare kan acceptera de anförda procentsiffrorna som ett uttryck för de verkliga förhållandena. Medan merparten av de i Frankrike återfunna fåglarna rapporterats skjutna (81 %), svarar ornitologerna genom kontroller för en lika stor andel av fynden i England och Skottland (79 %). Och att de franska jägarnas skytte resp. de brittiska ringmärkarnas fångstmetoder skulle innebära en lika effektiv »skattning» av de övervintrande vadarflockarna är ju på intet sätt givet.

Mycket få kärrsnäppor har återfunnits på häckplatserna. Vid Pomozdino i Sovjet (62.10 N/54.11 E) anträffades emellertid en fågel den 2.5.1961 (jfr Danielsson 1959), och en annan sköts på ön Prangli i Estland den 2.6.1965. Huruvida en kärrsnäppa kontrollerad vid Tåkern den 28.6.1964 befann sig på häckplatsen eller redan påbörjat höstflyttningen är oviss. Till de ovan redovisade återfynden kommer

inte mindre än 86 kontroller vid Skanör under åren 1964–1967 av annorstädes märkta fåglar. Dessa kommenteras på annan plats (p. 39).

Skrattmås

I Foteviksområdet (Foteviken, Eskilstorps holmar, Dynan) har under årens lopp ringmärkts närmare 9.000 ungar av skrattmås *Larus ridibundus*. Återfynden från dessa märkningar har sammanfattats i tab. 11. I tabellen ingår även några få fynd av fåglar märkta på Gråen vid Landskrona samt på Flommen vid Falsterbo.

I juli månad blir skrattmåsungarna flygga, och i samband härmed har ett stort antal fåglar rapporterats – ofta skjutna eller trafikdödade – under provianteringsturer på kort avstånd från kolonin (5–20 km). Gamla skrattmåsar börjar höststräcket redan i månadsskiftet juni–juli, men först i augusti och september, när även ungfåglarna är stadda på resa, börjar återfynden stömma in på allvar, främst från Danmark, Holland och England. Vinterkvarten sträcker sig från Skåne i norr till Portugal i söder, vilket framgår av följande 79 återfynd från månaderna november–februari: Skåne 3, Danmark 19, Tyskland 2, Holland 14, Belgien 2, England 14, Frankrike 13, Schweiz 1, Spanien 9 och Portugal 2. I mars börjar skratt-

Tab. 11. Återfynd av skrattnåsar *Larus ridibundus* ringmärkta som ungar i Foteviksområdet. (Recoveries of Black-headed Gulls *Larus ridibundus* ringed as nestlings in the Fotevik area.)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Ibid.	—	1	1	5	17	—	1	—	—	—	—	—	26 ¹⁾
Skåne	6	4	7	21	7	5	2	—	1	—	2	4	59
Övr. Sverige	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3 ¹⁾
Norge	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Danmark	2	3	4	1	7	8	3	2	6	8	3	2	50 ¹⁾
Tyskland	2	—	2	2	2	1	—	—	1	—	1	—	11
Holland	2	1	—	1	4	4	1	7	2	2	3	—	27
Belgien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
England	—	—	—	1	1	3	3	1	2	8	3	1	23
Frankrike	—	1	—	—	—	—	—	—	3	5	5	2	16
Schweiz	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Spanien	1	—	—	—	—	—	—	—	3	5	1	—	10
Portugal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Summa:	13	12	14	32	38	21	10	10	19	31	19	9	231

¹⁾ I summan ingår ett odaterat återfynd. (Total includes one undated recovery.)

måsar åter uppträda på häckplatsen, men ännu i april och maj har ett par fåglar påträffats så långt söderut som i Spanien resp. Frankrike. Frånsett ett par danska fynd har endast 4 skrattnåsar anträffats norr eller öster om Skåne, bl.a. en treårig fågel vid Trondheim i Norge i maj. Som ett kuriosum skall omnämnas att en skrattnås, som påträffades i en hönsgård på Aerö i Danmark i februari, enligt rapportören dödade av en tupp.

Kentsk tärna

På Eskilstorps holmar och Dynan har även märkts drygt tusentalet ungar av kentsk tärna

Sterna sandvicensis, och hittills har 39 återfynd inkommit. Återfynden under sträcket längs Europas och Afrikas västkust passar väl in i den bild av de nordeuropeiska fåglarnas flyttning, som tidigare tecknats av Müller (1959), Mathiasson (1962) och Salomonsen (1967). I augusti har 6 fåglar anträffats i Danmark, men redan i slutet av månaden (den 26.8) har en årsunge nått ned till Portugal. I augusti återfanns en 1-årig fågel i Spanien och en 3-årig i Frankrike. Från september föreligger 1 fynd från Danmark och 3 från Frankrike. I oktober hade en årsunge nått Senegal, medan en 7-årig fågel ännu befann sig i Holland. Under måna-

Tab. 12. Kentska tärnor *Sterna sandvicensis* märkta som ungar i Foteviksområdet, Skåne och senare kontrollerade häckande på andra lokaler. (Sandwich Terns *Sterna sandvicensis* ringed as nestlings in the Fotevik area, Scania and later controlled breeding in other localities.)

Nummer Number	Ring Ring	Kontrolllokal Controlled at	Kontrollår Cont. in	Märkningsår Ringed in	Alder Age
1.	719.303	Langenwerder, Wismarbukten, Mecklenburg, Tyskland (54.01 N/11.31 E)	1965	1961	4 år
2.	5.038.009	Ibid.	1965	1962	3 år
3.	719.255	Ibid.	1965	1961	4 år
4.	804.007	Ibid.	1966	1960	6 år
5.	5.038.097	Ibid.	1966 — 1967	1962	4-5 år
6.	719.415	Ibid.	1966 — 1967	1961	6 år
7.	5.043.733	Ibid.	1967	1963	4 år
8.	719.276	Fährinsel, Hiddensee, Mecklenburg, Tyskland (54.30 N/13.08 E)	1967	1961	4 år
9.	802.395	Amager, Köpenhamn, Danmark (55.38 N/ 12.34 E)	1965	1959	8 år
10.	5.038.443	Ibid.	1967	1962	5 år
11.	5.038.488	Ibid.	1967	1962	5 år

derna november–januari föreligger återfynd av årsungar från Senegal och Ghana och av en 5-årig fågel från Sierra Leone. Stationens enda återfynd söder om ekvatorn kommer från Angola (odaterat).

Innan det egentliga höststräcket mot vinterkvarteren utanför västra och södra Afrikas kuster tar sin början, kan tärnorna företa ganska vidsträckta strövtåg i nordliga vatten, ofta i riktningar, som helt avviker från artens primärriktning. Detta förhållande illustreras av 3 augustifynd i Polen, där en årsunge sköts vid Hela den 23.8.1959 och en årsunge samt en 3-åring vid Mikoszewo den 6.8.1965 (jfr Mathiasson 1956, 1962, Lennerstedt 1958).

Av stort intresse är några återfynd, som visar att tärnor märkta som ungar vid Foteviken senare kan fortplanta sig i helt andra områden. Det rör sig hittills om totalt 11 fåglar, av vilka 8 kontrollerats på tyska Östersjökusten och 3 på Amager vid Köpenhamn (se tab. 12). Merparten av tärnorna har enligt rapportörernas uttryckliga utsagor kontrollerats under ruvning av äggkullar (»auf dem Gelege gefangen», »på rede»), och bevisen för häckning är alltså i dessa fall ovedersägliga. Undantagen utgöres av 2 fåglar vid Langenwerder, vilka endast rapporterats »kontrollerade» (nr 1 och 2 i tabellen). Tärnornas ålder har vid kontrolltillfället uppgått till 4–8 år. För en fågel har häckning konstaterats vid Langenwerder 2 år i rad.

Invasionsarter

De senaste årens höga märkningssiffror för vissa invasionsarter har resulterat i en rad intressanta återfynd av framför allt blåmes *Parus caeruleus* och talgoxe *Parus major*. Utanför Sverige har anträffats sammanlagt 15 blåmesar (Danmark 11, Tyskland 3, Belgien 1) och 6 talgoxar (alla Danmark). Ett något mindre antal har rapporterats från olika delar av Skåne. Som framgår av sammanställningar hos Rendahl (1959) och Ulfstrand (1962) fanns tidigare mycket få långfynd av svenska mesar. De ovan omtalade återfynden innebär ett värdefullt tillskott till vår kännedom om de båda arternas flyttning. Mesinvasionerna vid Falsterbo åren 1965 och 1966 är föremål för bearbetning av Christer Persson, Lund.

Av grönsiska *Carduelis spinus* föreligger 12 återfynd, av vilka 8 hänför sig till invasionen

1965. Från Tyskland och Belgien har vardera 2 fåglar rapporterats i oktober och första hälften av november. Vintern tycks emellertid grönsiskorna ha tillbringat längre åt söder med återfynd från Frankrike (2), Italien (2) och Portugal (2) under senare hälften av november–januari. De nämnda fynden ger belägg för sträck i såväl S-lig som SW-lig riktning (jfr Strömberg 1965). Slutligen har också 2 fåglar anträffats i Tyskland i april.

Hösten 1965 märktes ett drygt 70-tal siden-*Bombicilla garrulus*. Av dessa har 6 återfunnits. I norra Italien anträffades 3 och i södra Frankrike 1 under den följande vintern. Drygt ett år efter märkningen (december 1966) sköts en fågel i Sunmøre i Norge.

Från hackspettinvasionen 1962 (se Roos 1965) föreligger 3 återfynd av intresse. Då de ej omnämns hos Fritz (1966) skall de tas upp här. En större hackspett *Dendrocopus major* märkt den 20.10 sköts en vecka senare vid Haslev på Själland, och en annan märkt den 27.10 hittades död i början av januari 1963 på ön Norderney vid tyska Nordsjökusten. Vid Viskinge på västra Själland anträffades i februari 1963 ca 4 månader efter märkningen en mindre hackspett *Dendrocopus minor*.

Slutligen skall ett par ord också sägas om en mindre korsnäbb *Loxia curvirostra* återfunnen i Sovjet. Fågeln, en ung hane, märktes vid Skanör i augusti 1963 och rapporterades kontrollerad vid Gaiety i Permregionen (60.18 N/54.18 E) i mars 1965.

Ett par högst intressanta paralleller till det nämnda fyndet har vänligen meddelats av Christer Persson (in litt.). Det rör sig om 2 fåglar (gammal hona resp. 1-årig hane) märkta i Höllviksnäs (ca 10 km E Falsterbo) i juli 1963 och återfunna vid Sinegorie i Kirovregionen (59.44 N/50.42 E) resp. vid Nyanda i Arkhangelskregionen (61.49 N/48.37 E) i mars 1965.

Rödhake

Liksom vid många andra fågelstationer utgör rödhaken *Erithacus rubecula* det främsta märkningsobjektet bland de nattsträckande småfåg-larna vid Falsterbo. Närmare 19.000 fåglar har ringmärkts, och antalet återfynd är 130 (0,7 %). Drygt 80 av dessa har karterats av Fritz (1966), men som ett komplement har samtliga fynd

Tab. 13. Återfynd av rödhakar *Erithacus rubecula* ringmärkta vid Falsterbo. (*Recoveries of Robins Erithacus rubecula ringed at Falsterbo.*)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Ibid.	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	4
Sverige	1	2	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	7
Norge	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Danmark	1	2	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	6
Tyskland	1	—	—	—	—	1	2	1	—	—	1	1	7
Holland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Belgien	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Skottland	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
England	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Frankrike	—	—	—	—	—	—	2	3	7	9	5	3	29
Korsika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Italien	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	1	—	7
Sardinien	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Spanien	—	—	—	1	—	—	7	17	8	7	2	1	44 ¹⁾
Portugal	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	1	—	7
Algeriet	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	—	5
Marocko	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	3
Summa:	8	5	—	1	—	6	17	28	19	22	15	8	130

1) I summan ingår ett odaterat återfynd. (*Total includes one undated recovery.*)

sammanställt i tab. 13. Arten flyttar åt SW och övervintrar huvudsakligen i Frankrike och Spanien, dit de första exemplaren anländer i oktober månad. De totalt 84 återfynden från november–februari fördelar sig på följande sätt: Danmark 1, Tyskland 2, Belgien 2, Skottland 1, Frankrike 24, Korsika 1, Italien 5, Sardinien 1, Spanien 34, Portugal 7, Algeriet 5 och Marocko 1. Flera av de spanska fynden hänför sig till Balearerna.

En jämförelse kan här göras med vinterfynden av finska fåglar (Nordström 1963). Av dessa hänför sig 30 % till Italien och länderna öster därom, medan motsvarande siffra för Falsterbo är 6 %. Någon som helst motsvarighet till Ottenbys återfynd från sydöstra Europa föreligger ej heller i Falsterbomaterialet (jfr Svärdson 1951).

Under vårsträcket i april–maj föreligger återfynd av rödhake från England (2), Tyskland (1), Danmark (3), Sverige (Ottenby den 2.5 och Skärälid i Skåne den 4.5) och Norge (Akerföya i Oslofjorden den 13.4 och Sande i Vestfold den 4.5). Materialet ger knappast några upplysningar om rödhakarnas häckningsområde, men från Spanien föreligger ett julifynd av en skjuten fågel, vilket ju antyder att översomring kan ske i vinterkvarteret. Man kan dock ej utesluta möjligheten av att det här är fråga om en feldatering.

Sångare

Som tropikflyttare ger så gott som alla sångarna extremt få återfynd, och för exempelvis lövsångaren *Phylloscopus trochilus* har fordrats ca 800 märkta fåglar för varje återfynd. Av denna art har stationen nu 15 fynd, de flesta från höststräcket i augusti (Tyskland, Frankrike), september (Spanien, Portugal) och oktober (Spanien, Marocko). Vårsträcket illustreras av ett aprilfynd i Frankrike och majfynd i Spanien och Danmark. I Mellansverige har 3 lövsångare anträffats under häckningstid: Floda i Dalarna den 21.5, Avesta i samma landskap den 1.6 och Kåfalla i Västmanland den 11.6.

Vid Larnaca på Cypern fångades 2 svarthätor *Sylvia atricapilla* på limspö i medio av november 1965. Båda fåglarna var märkta i Falsterbo i september samma år. Tidigare hade stationen 3 återfynd av denna art, alla från Italien i september–oktober. Till vårt enda tidigare återfynd av härmsångare *Hippolais icterina* – Sicilien i oktober – fogades under 1967 ytterligare 2. Båda var från Danmark, en fågel kontrollerades på Hesselö i Kattegatt den 30.5 och en annan hittades död vid Tvede i Jylland den 13.7. Värda ett omnämnande är också en gransångare *Phylloscopus collybita* från Tunisien i november samt en ärtsångare *Sylvia curruca* märkt vid Falsterbo i maj och kontrollerad vid Ottenby i september samma år.

Kungsfågel och gärdsmyg

Fram till början av 1960-talet förelåg endast ett fynd av kungsfågel *Regulus regulus*. Sedan en mindre ringtyp kommit i bruk och märkningarna intensifierats, har flera intressanta fynd rapporterats. Falsterbo har nu sammanlagt 13 återfynd av arten. Under höststräcket har kungsfåglar anträffats i västra Tyskland (september och november), i Polen (oktober) och i Holland (november). Av särskilt intresse är det polska fyndet. Fågeln märktes vid Falsterbo den 9.10.1965 och kontrollerades vid Bukowo (54.21 N/16.17 E) den 14.10 och vid Mierzeja Wislana (54.19 N/19.14 E) den 18.10. Från januari föreligger 3 återfynd, varav 2 i södra Frankrike och 1 vid Rostock i Tyskland. Under våren har en fågel rapporterats från Holland (mars) och en från Danmark (april). Närmare data och kommentarer kring flera av de nämnda fynden har lämnats av Österlöf (1966).

Av gärdsmyg *Troglodytes troglodytes* föreligger 10 återfynd, av vilka 6 hänför sig till hösten: Danmark 2 i oktober, Tyskland 2 i november och Frankrike 2 i november. Vårt hittills sydligaste fynd av arten, och samtidigt det enda egentliga vinterfyndet, gjordes i mitten av december 1966, då en fågel hittades död i Chamblanc, Cote d'Or, Frankrike. Från våren föreligger marsfynd i Tyskland och Danmark samt ett majfynd i Norge. Det sistnämnda gäller en fågel märkt vid Falsterbo i oktober 1965 och kontrollerad på Akeröya i Oslofjorden den 8.5.1967.

Stare

Frånsett de ca 1.000 fåglar, som märktes under väderleksbakslaget i april 1966 (se p. 25), har de flesta av stationens ca 2.300 starar *Sturnus vulgaris* fångats under juni och juli. Merparten av dessa har varit ungfåglar. Hittills har 44 återfynd inkommit, vilka sammanställts i tab. 14.

Huvuddelen av fynden under tiden juni–september kommer från Danmark, och de illustrerar artens välkända sommarsträck. Samtliga danska fynd är från öarna (Själland 8, Lolland 3, Fyn 2, Langeland 1), och Jylland synes alltså ej beröras av sträcket (jfr Salomonsen 1967). Det skall i detta sammanhang speciellt påpekas, att de i tabellen redovisade juli- och augustifynden från Tyskland och Belgien ej kan tas som bevis för ett sommarsträck över längre distanser. Fågeln märktes nämligen under den exceptionella väderlekssituationen i april 1966, vilken mycket väl kan tänkas ha lett till anomalier i stararnas uppträdande. Senare på hösten och under vintern saknas helt återfynd från Danmark, och vinterkvarteren synes ligga i Belgien och England med vardera 2 fynd i december–januari. Att sommarsträcket endast leder till ett »etappmål», varifrån stararna senare fortsätter till vinterkvarteren, har påvisats hos en rad europeiska populationer (se sammanfattningar hos exempelvis Schüz 1952 och Dorst 1962).

Under häckningstid (april–maj) har starar rapporterats från bl.a. Köge på Själland, Skåne (3) och Blekinge. Några mera långväga fynd

Tab. 14. Återfynd av starar *Sturnus vulgaris* ringmärkta vid Falsterbo. (*Recoveries of Starlings Sturnus vulgaris ringed at Falsterbo.*)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Ibid.	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Sverige	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	6
Sovjet	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Norge	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Polen	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Danmark	1	1	2	5	5	2	—	—	—	—	—	—	17 ¹⁾
Tyskland	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Holland	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Belgien	—	—	—	1	—	—	3	2	1	1	—	—	8
England	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
Irland	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa:	4	5	5	8	7	2	3	3	1	2	1	2	44

¹⁾ I summan ingår ett odaterat återfynd. (*Total includes one undated recovery.*)

har emellertid också inkommit. En fågel anträffades död i södra Norge i maj 1961 (märkt som juv. i augusti 1960), en annan återfanns i Lettland i början av juni 1956 (märkt i november 1955), och en tredje kontrollerades i Polen i slutet av maj 1961 (märkt som ad. i juli 1960). Beträffande det sistnämnda fyndet må jämföras med Tolstoy (1965).

Sädesärsla

Märkningarna av sädesärsla *Motacilla alba* har huvudsakligen skett på Flommen i juli och augusti. Vid denna tid har artens höststräck ännu ej börjat. Det råder därför ingen tvekan om, att fåglarna tillhör det lokala beståndet. Här för talar också det faktum, att 9 av stationens 17 återfynd gjorts i närheten av märkningsplatsen, de flesta efter 1 år (5) eller 2 år (3). Märkningarna har emellertid också gett 5 långfynd från Medelhavsområdet, vilka ger belegg för sträck i såväl SE-lig (Turkiet, Grekland), S-lig (Malta) som SW-lig riktning (Algeriet, Spanien). Av de nämnda fynden har endast ett gjorts under vintern: Constantine i Algeriet den 18.12. Från Norge föreligger ett juli- och ett augustifynd. Märkningsdata för dessa båda fåglar var den 3.9 resp. 14.9, och fynden antyder alltså, att norska fåglar passerar Falsterbo under höststräcket.

Bergfink

Stationens återfynd av bergfink *Fringilla montifringilla* har sammanfattats i tab. 15 och fig. 5. Av de 20 återfunna fåglarna har 12 rapporterats från de södra delarna av Europa, de flesta under vintern närmast efter märkningen:

Fig. 5. Återfynd av bergfinkar *Fringilla montifringilla* ringmärkta vid Falsterbo. Öppna cirklar visar märkplatser för vid Falsterbo kontrollerade fåglar. (Recoveries of *Fringilla montifringilla* ringed at Falsterbo. Open circles show ringing places of birds observed at Falsterbo.)

Tab. 15. Återfynd av bergfinkar *Fringilla montifringilla* ringmärkta vid Falsterbo. (Recoveries of Bramblings *Fringilla montifringilla* ringed at Falsterbo.)

Land Country	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	S:a
Ibid.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sverige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Finland	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Norge	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Danmark	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Tyskland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Belgien	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Frankrike	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	—	—	6
Spanien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Jugoslavien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Italien	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	4
Summa:	1	1	1	—	—	—	3	4	2	5	—	3	20

Jugoslavien 1 (januari), Italien 4 (oktober–december), Frankrike 6 (oktober–januari) och Spanien 1 (januari). Under höststräcket har bergfinkar vidare anträffats i Jylland (oktober) och Belgien (november) och under vårsträcket i Tyskland (mars) och Finland (april). Två fåglar, som märkts i april 1966, rapporterades samma år från Norge, en i Östfold den 3.5. och en i Finnmark den 5.6.

De nämnda fynden avviker klart från den karaktäristik av bergfinkens flyttning, som redovisas i SOF:s Förteckning över Sveriges fåglar (1962): »Flyttar . . . SW till Danmark, Tyskland och Nordsjöländerna, undantagsvis Frankrike». Falsterbo-materialet tyder dels på att flyttningen även går i S-lig riktning, dels på att den utsträcker till ej oväsentligt avlägsnare trakter. Bergfinkens vinterkvarter synes emellertid växla avsevärt från år till år, så att tyngdpunkten en vinter ligger i Skånes och Själlands bokskogar och en annan i Norditalien och Sydfrankrike.

Kontroller av annorstädes märkta fåglar

Under åren 1964–1967 har 131 av de vid stationen fångade fåglarna visat sig vara ringmärkta på andra lokaler, 47 i Sverige och 84 i utlandet, tab. 16. Dominerande arter har varit kärrsnäppa (86) och drillsnäppa (10), och kontrollerna utgör ett utomordentligt komplement till stationens eget återfyndsmaterial. Under de 4 åren har sammanlagt ca 6.800 kärrsnäppor fångats vid Skanör. Att döma av antalet kontroller skulle alltså 1,3 % av de passerande fåglarna vara märkta.

Svenska märkningar

Närmare data om de i Sverige märkta fåglarna kommer senare att publiceras i Ringmärkningscentralens årsrapporter, och här skall endast några av de mera intressanta fynden kommenteras.

Det stora antalet kontroller av kärrsnäppor *Calidris alpina* märkta vid Ledskär (4), Otten-

Tab. 16. Kontroller vid Falsterbo 1964–1967 av annorstädes märkta fåglar. (Controls at Falsterbo 1964–1967 of birds ringed elsewhere.)

Art Species	Sverige														Summa
	Ledskär	Ottenby	Torhamn	Getterön	Övr. Sv.	Sovjet	Finland	Norge	Danmark	Polen	Tyskland	Belgien	England	Frankrike	
Större strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>					1		1		1						3
Roskarl <i>Arenaria interpres</i>							1								1
Grönbenä <i>Tringa glareola</i>									1						1
Drillsnäppa <i>Tringa hypoleuca</i>		1			1		1				3	1	2	1	10
Rödbena <i>Tringa totanus</i>								1	1						2
Mosnäppa <i>Calidris temminckii</i>	1														1
Kärrsnäppa <i>Calidris alpina</i>	4	12	11	1	7		4	4	9	5	7		22		86
Spovsnäppa <i>Calidris ferruginea</i>			1												1
Skärfläcka <i>Recurvirostra avosetta</i>					1										1
Skrattmåsar <i>Larus ridibundus</i>						1									1
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>							1								1
Päruggla <i>Aegolius funereus</i>					2										2
Talgöxe <i>Parus major</i>									1						1
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>										3	1		1		5
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>								1	1						2
Törnsångare <i>Sylvia communis</i>		1													1
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>						1					1				2
Törnskata <i>Lanius collurio</i>					1										1
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>						1			1						2
Gråsiska <i>Carduelis flammea</i>				1											1
Grönfink <i>Chloris chloris</i>									2		1				3
Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>					1		1				1				3
Summa:	5	14	12	2	14	3	9	6	17	8	14	1	25	1	131

by (12) och Torhamn (11) visar, att det till stor del är samma populationer, som passerar fågelstationerna på den svenska ostkusten resp. Falsterbo (jfr ovan p. 31). Av de sammanlagt 27 kärnsnäpporna från de nämnda stationerna har 10 kontrollerats under märkningsåret, 8 efter 1 år, 3 efter 2 år, 4 efter 3 år, 1 efter 4 år och 1 efter 6 år. De 10 under märkningsåret kontrollerade fåglarna belyser kärnsnäppans snabba passage längs våra kuster. De 3 Ottenbyfåglarna har sålunda kontrollerats efter 1, 2 resp. 5 dagar och de 7 Torhamnsfåglarna efter 1 dag (4) resp. 2 dagar (3).

En mosnäppa *Calidris temminckii* märkt vid Ledsjär i augusti 1962 kontrollerades vid Skanör i juli 1964 och påträffades skadad vid Arles i Frankrike i augusti samma år. Pärugglor *Aegolius funereus*, kontrollerade på Falsterbonäset i september 1964 resp. oktober 1967, var märkta som boungar i Dalarna resp. Hälsingland ett år tidigare (se Kristersson 1968). Från Dalarna stammade också en törnskata *Lanius collurio*, som fångades vid Falsterbo den 28.5.1964. Fågeln var märkt vid Leksand i juli 1962. Den 5.12.1965 fångades en gråsiska *Carduelis flammea* vid Fyren, vilken märkts vid Getterön i Halland den 18.11. samma år.

Utländska märkningar

Ringmärkningscentralens rapporter upptager ej fynd i Sverige av i utlandet märkta fåglar. Då dessa emellertid för svenska ornitologer är av lika stort intresse som våra egna återfynd, redovisas samtliga kontroller av utlandsmärkta fåglar under åren 1964–1967 i appendix. Med undantag för drillsnäppa och kärnsnäppa lämnas sammanställningen helt utan kommentarer.

Data angående de kontrollerade drillsnäpporna *Tringa hypoleucos* passar i stort sett väl in i den bild av artens flyttning, som erhållits genom våra egna återfynd (p. 30). Ett undantag utgör dock de båda i England märkta fåglarna. Från detta land har stationen hittills inga återfynd, och kontrollerna vid Skanör utgjorde också engelsmännens första återfynd av arten i Sverige.

Det stora antalet kontroller i England av Falsterbomärkta kärnsnäppor *Calidris alpina* (p. 32) har sin motsvarighet i ett ännu större antal kontroller vid Falsterbo av i England märkta fåglar. Av de sammanlagt 22 kontrollerna hänför sig 16 till kärnsnäppor märkta un-

der vintern (november–mars). Merparten av fåglarna från Norge, Danmark, Polen och Tyskland är märkta under höststräcket. De norska och polska fåglarna illustrerar det ovan omtalade förhållandet, att samma kärnsnäppor under olika höstar kan passera än längs Norges västkust, än öster resp. väster om Östersjön. Medan ungfåglar synes dominera vid Revtangen i Norge, tycks förhållandet emellertid vara det motsatta vid stationerna på ömse sidor om Östersjön. Ett liknande utbyte av kontroller mellan Ottenby resp. Revtangen och Amager har tidigare ofta omtalats i denna tidskrift (se exempelvis Svärdson 1952, Jennings 1953, 1955, 1956). Beträffande kontrollerna av polskmärkta fåglar skall det framhållas, att 2 av dessa gjordes vid Falsterbo under märkningsåret efter endast 2 resp. 7 dagar.

Av speciellt intresse är de båda kärnsnäppor, vilka märkts som ungar vid Pori i Finland i slutet av maj månad och kontrollerats vid Skanör den 9.7 resp. den 10.7. Att årsungar från så pass avlägsna trakter kunde uppträda i sydvästra Skåne redan före mitten av juli månad var knappast väntat.

Litteratur

- Dahl, G. 1948. Jakt på änder och vadare. Stockholm.
- Danielsson, B. 1959. Verksamheten vid Ottenby fågelstation 1958. – VF 18: 249–279.
- Dorst, J. 1962. The Migrations of Birds. London.
- Enemar, A. 1955. Ringmärkningsverksamheten vid Falsterbo fågelstation 1947–1953. – VF 14: 155–165.
- Enemar, A. 1957. Ringmärkningsverksamheten vid Falsterbo fågelstation 1954–1956. – VF 16: 20–36.
- Fredga, K. & Frycklund, I. 1965. Ringmärkningsverksamheten vid Ledsjärns fågelstation 1957–1963. – VF 24: 193–217.
- Fritz, B. 1966. Ringmärkningsverksamheten vid Falsterbo fågelstation 1959–1964. – VF 25: 22–36.
- Fritz, B. & Nilsson, R. 1960. Ringmärkningsverksamheten vid Falsterbo fågelstation 1957–1958. – VF 19: 208–220.
- Jennings, W. 1953. Verksamheten vid Ottenby fågelstation 1952. – VF 12: 145–165.
- Jennings, W. 1954. Verksamheten vid Ottenby fågelstation 1953. – VF 13: 53–76.
- Jennings, W. 1955. Verksamheten vid Ottenby fågelstation 1954. – VF 14: 201–224.
- Jennings, W. 1956. Verksamheten vid Ottenby fågelstation 1955. – VF 15: 151–176.
- Kristersson, M. 1968. Invasion av päruggla vid Falsterbo hösten 1967. – Medd. från SkOF 7: 25–30.

- Lennerstedt, I. 1958. En invasion av kentska tärnor *Sterna sandvicensis* på Västkusten 1956. – VF 17: 28–44.
- Markgren, M. 1962. Omvänd flyttning – ovädersflykt – motvindsattityd. – Fauna och Flora 57: 105–155.
- Mathiasson, S. 1956. Den kentska tärnan – en särpräglad skånefågel. – Skånes Natur 43: 35–44.
- Mathiasson, S. 1960. Fågelsträcket vid Falsterbo år 1956. – VF 19: 97–127.
- Mathiasson, S. 1962. Femtio års fågelmärkningar vid Göteborgs Naturhistoriska Museum. En tillbakablick. – Göteborgs Naturhist. Museum Årstryck 1962: 22–63.
- Mathiasson, S. 1967. Några drag ur den vertebratzoologiska verksamheten vid Naturhistoriska Museet i Göteborg. – Göteborgs Naturhist. Museum Årstryck 1967: 15–35.
- Müller, H. 1959. Die Zugverhältnisse der europäischen Brandseeschwalben *Sterna sandvicensis* nach Beringungsergebnissen. – Die Vogelwarte 20: 91–115.
- Myhrberg, H. 1961. Grönbenans *Tringa glareola* sträck genom Europa. – VF 20: 115–145.
- Nordström, G. 1963. Einige Ergebnisse der Vogelberingung in Finnland in den Jahren 1913–1962. – Ornis Fennica 40: 81–124.
- Olsson, V. 1958. Dispersal, migration, longevity and death causes of *Strix aluco*, *Buteo buteo*, *Ardea cinerea* and *Larus argentatus*. – Acta Vertabratica Vol. 1. No 2.
- Olsson, V. 1960. Märkningar och återfynd av svenska gräsänder, *Anas platyrhynchos* L. – Viltrevy Band 2. Häfte 2.
- Rendahl, H. 1959. Die Wanderungen der schwedischen Meisen mit Berücksichtigung des gesamten fennoskandischen Gebiets. – Bonn zool. Beitr. 10: 351–386.
- Roos, G. 1965. Notiser från Falsterbo fågelstation sommaren och hösten 1962. – VF 24: 257–271.
- Rudebeck, G. 1950. Studies on Bird Migration. Lund.
- Salomonsen, F. 1954. The Migration of the European Redshanks *Tringa totanus* (L.). – Dansk Orn. For. Tidskr. 48: 94–122.
- Salomonsen, F. 1967. Fugletraekket og dets gæder. København.
- Schüz, E. 1952. Vom Vogelzug. Grundriss der Vogelzugkunde. Frankfurt/Main.
- SOF 1962. Förteckning över Sveriges fåglar. Stockholm.
- Strömberg, G. 1965. Ringmärkningsverksamheten 1961–64. – Verksamheten inom Karlskrona Ornitologiska Klubb 1964: 10–24.
- Svendsen, L. 1935. Fuglenes ø i Øresund. En bog om Saltholm. København.
- Svensson, S. 1966. Tofsvipan och aprilvädret 1966. – Medd. från SkOF 5: 61–72.
- Svärdson, G. 1951. Verksamheten vid Ottenby fågelstation 1950. – VF 10: 97–124.
- Svärdson, G. 1952. Verksamheten vid Ottenby fågelstation 1951. – VF 11: 153–176.
- Tolstoy, A. 1961. Verksamheten vid Ottenby fågelstation 1960. – VF 20: 318–330.
- Tolstoy, A. 1965. Verksamheten vid Ottenby fågelstation 1962. – VF 24: 144–155.
- Ulfstrand, S. 1962. On the nonbreeding ecology and migratory movements of the Great Tit *Parus major* and the Blue Tit *Parus caeruleus* in southern Sweden. VF Suppl. 3.
- Österlöf, S. 1966. Kungsfågeln *Regulus regulus* flyttning. – VF 25: 49–56.

Appendix

I utlandet märkta fåglar kontrollerade vid Falsterbo åren 1964–1967. (*Birds ringed abroad and controlled at Falsterbo in 1964–1967.*)

Sparvhök *Accipiter nisus*

1. Helsinki	juv. ♂	14.9.65	Signilskär, Eckerö, Finland (60.12 N/19.22 E)
C-129.455	v	18.10.65	Falsterbo (Påsattes även: 5.058.400)

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

1. Helsinki	ad.	9.8.65	Yyteri, Pori, Finland (61.32 N/21.35 E)
A-207.088	v	8.8.67	Skanör
2. Copenhagen	juv.	19.6.67	Amager, Köpenhamn, Danmark (55.38 N/12.34 E)
8.544.140	v	6.7.67	Skanör (Påsattes även: 3.166.533)

Roskarl *Arenaria interpres*

1. Helsinki	1-år	31.7.67	Yyteri, Pori, Finland (61.32 N/21.35 E)
A-207.128	v	24.8.67	Skanör

Grönben *Tringa glareola*

1. Copenhagen	ad.	5.7.64	Aflandshage, Amager, Köpenhamn, Danmark (55.33 N/12.36 E)
8.526.155	v	13.7.64	Skanör

Drillsnäppa *Tringa hypoleuca*

1. Helsingfors	fl.	23.7.63	Gamla Karleby, Finland (63.52 N/23.08 E)
P-102.717	v	7.8.66	Skanör (Påsattes även: 3.165.340)
2. Radolfzell	fl.	31.7.60	Pleidelshheim, Württemberg, Tyskland (48.58 N/09.12 E)
G 198.991	v	30.7.66	Skanör (Påsattes även: 3.165.015)
3. Radolfzell	fl.	8.8.65	Waldhausen, Württemberg, Tyskland (48.47 N/09.37 E)
G 201.032	v	29.7.67	Skanör (Påsattes även: 3.170.252)
4. Radolfzell	fl.	18.7.65	Öpfingen, Württemberg, Tyskland (48.17 N/09.48 E)
G 246.468	v	22.7.66	Skanör (Påsattes även: 3.154.851)
5. Bruxelles	ad.	24.7.66	Longchamps, Namur, Belgien (50.35 N/04.35 E)
4V 46.405	v	25.7.67	Skanör (Påsattes även: 3.170.012)
6. London	ad.	22.9.57	Abberton, Essex, England (51.50 N/00.53 E)
V 34.467	v	30.7.65	Skanör (Påsattes även: 3.137.480)
7. London	ad.	4.9.63	Abberton, Essex, England
BB 01.200	v	8.8.65	Skanör (Ny ring: 3.139.653)
8. Paris	ad.	29.7.65	Arraincourt, Mosel, Frankrike (48.58 N/06.32 E)
GA 12.154	v	27.7.66	Skanör (Påsattes även: 3.155.208)

Rödbena *Tringa totanus*

1. Stat. Vilt. Ås	ad.	21.7.65	Presterödskilen, Tönsberg, Norge (59.16 N/10.27 E)
77.342	v	4.8.65	Skanör (Påsattes även: 5.054.216)
2. Copenhagen	juv.	3.7.64	Amager, Köpenhamn, Danmark (55.38 N/12.34 E)
603.910	v	13.7.64	Skanör

Kärrensna *Calidris alpina*

1. Helsingfors	fl.	24.8.66	Tauvo, Siikajoki, Finland (64.49 N/24.35 E)
P-157.444	v	12.8.67	Skanör
2. Helsingfors	pull.	24.5.65	Yyteri, Pori, Finland (61.32 N/21.35 E)
73.253	v	10.7.65	Skanör (Påsattes även: 3.137.390)
3. Helsingfors	ad.	21.7.65	Yyteri, Pori, Finland
P 92.934	v	2.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.139.123)
4. Helsingfors	pull.	31.5.66	Riitasarka, Pori, Finland
P 81.433	v	9.7.66	Skanör
5. Stavanger	juv.	4.9.59	Revtangen, Rogaland, Norge (58.45 N/05.30 E)
807.228	v	5.8.67	Skanör (Ny ring: 3.170.863)
6. Stavanger	juv.	21.9.61	Revtangen, Rogaland, Norge
858.930	v	29.7.66	Skanör (Påsattes även: 3.155.373)
7. Stavanger	juv.	30.8.65	Revtangen, Rogaland, Norge
869.381	v	25.7.66	Skanör (Påsattes även: 3.155.127)
8. Stavanger	juv.	3.10.65	Revtangen, Rogaland, Norge
868.225	v	10.7.66	Skanör (Påsattes även: 3.154.785)
9. Varsovia	juv.	19.8.64	Mikoszewo, Gdansk, Polen (54.21 N/18.57 E)
G 261.738	v	4.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.139.404)
10. Varsovia	ad.	27.7.66	Mikoszewo, Gdansk, Polen
G 278.025	v	3.8.67	Skanör (Påsattes även: 3.170.522)
11. Varsovia	ad.	8.8.66	Mikoszewo, Gdansk, Polen
G 278.568	v	9.8.67	Skanör (Ny ring: 3.171.125)
12. Varsovia	ad.	17.7.67	Mikoszewo, Gdansk, Polen
G 278.976	v	19.7.67	Skanör (Påsattes även: 3.166.469)
13. Varsovia	ad.	27.7.67	Mikoszewo, Gdansk, Polen
G 279.650	v	3.8.67	Skanör (Påsattes även: 3.170.613)
14. Copenhagen	ad.	26.5.58	Amager, Köpenhamn, Danmark (55.38 N/12.34 E)
821.926	v	12.8.66	Skanör (Ny ring: 3.165.871)
15. Copenhagen	ad.	26.7.58	Amager, Köpenhamn, Danmark
822.402	v	11.7.66	Skanör (Ny ring: 3.154.451)
16. Copenhagen	ad.	6.5.60	Amager, Köpenhamn, Danmark
809.094	v	13.8.65	Skanör (Ny ring: 3.154.054)
17. Copenhagen	ad.	19.5.64	Amager, Köpenhamn, Danmark
8.019.052	v	13.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.154.055)
18. Copenhagen	ad.	21.5.64	Amager, Köpenhamn, Danmark
8.019.069	v	14.8.67	Skanör (Påsattes även: 3.171.458)
19. Copenhagen	juv.	30.8.64	Amager, Köpenhamn, Danmark
8.019.558	v	4.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.139.382)
20. Copenhagen	ad.	12.8.65	Amager, Köpenhamn, Danmark
8.014.224	v	13.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.154.068)

21.	Copenhagen	juv.	1.10.64	Aflandshage, Amager, Köpenhamn, Danmark (55.33 N/12.36 E)
	8.034.299	v	3.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.139.278)
22.	Copenhagen	juv.	17.8.67	Aflandshage, Amager, Köpenhamn, Danmark
	8.059.265	v	20.8.67	Skanör (Påsattes även: 3.171.733)
23.	Helgoland	fl.	19.4.64	Rantum, Sylt, Schleswig-Holstein, Tyskland (54.50 N/08.18 E)
	80.232.223	v	26.7.64	Skanör
24.	Helgoland	fl.	9.5.64	Rantum, Sylt, Schleswig-Holstein, Tyskland
	80.232.317	v	1.7.64	Skanör (Ny ring: 3.061.926)
25.	Helgoland	ad.	13.5.65	Rantum, Sylt, Schleswig-Holstein, Tyskland
	80.242.149	v	16.7.65	Skanör (Påsattes även: 3.138.797)
26.	Helgoland	ad.	15.8.66	Rantum, Sylt, Schleswig-Holstein, Tyskland
	80.314.417	v	9.7.67	Skanör
27.	Helgoland	fl.	3.10.62	Scharhörn, Niedersachsen, Tyskland (53.57 N/08.26 E)
	80.017.549	v	25.7.64	Skanör
28.	Helgoland	fl.	16.8.61	Wangerooge-West, Niedersachsen, Tyskland (53.47 N/07.51 E)
	80.083.947	v	4.8.65	Skanör (Ny ring: 3.139.590)
29.	Helgoland	juv.	23.8.60	Schweiburg, Niedersachsen, Tyskland (53.24 N/08.15 E)
	7.219.234	v	2.8.65	Skanör (Ny ring: 3.139.052)
30.	London	fl.	6.2.65	West Kirby, Wirral, Cheshire, England (53.22 N/03.10 W)
	CX 61.552	v	29.7.66	Skanör (Påsattes även: 3.155.392)
31.	London	fl.	25.12.65	West Kirby, Wirral, Cheshire, England
	BC 50.494	v	18.7.67	Skanör (Påsattes även: 3.166.785)
32.	London	fl.	16.11.63	Benington, Boston, Lincolnshire, England (53.00 N/00.05 E)
	CA 41.373	v	2.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.137.907)
33.	London	ad.	10.8.60	Holbeach Marsh, Lincolnshire, England (52.54 N/00.04 E)
	627.242	v	13.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.154.357)
34.	London	ad.	17.8.62	Holbeach Marsh, Lincolnshire, England
	639.521	v	25.7.64	Skanör
35.	London	ad.	17.8.62	Terrington Marsh, Norfolk, England (52.47 N/00.17 E)
	639.122	v	11.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.140.229)
36.	London	ad.	7.1.65	Abberton, Colchester, Essex, England (51.50 N/00.53 E)
	BA 68.147	v	11.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.140.240)
37.	London	fl.	7.3.65	Canvey Island, Essex, England (51.32 N/00.35 E)
	CB 68.447	v	3.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.139.276)
38.	London	fl.	10.12.63	East Tilbury, Essex, England (51.28 N/00.26 E)
	BA 40.541	v	22.7.64	Skanör
39.	London	fl.	13.3.64	East Tilbury, Essex, England
	59.076	v	24.7.64	Skanör
40.	London	ad.	2.10.63	Kemsley Marsh, Sittingbourne, Kent, England (51.23 N/00.43 E)
	BA 20.645	v	25.7.67	Skanör (Påsattes även: 3.170.020)
41.	London	ad.	18.11.64	Kemsley Marsh, Sittingbourne, Kent, England
	BA 57.132	v	5.8.67	Skanör (Påsattes även: 3.170.827)
42.	London	lst w	3.12.64	Kemsley Marsh, Sittingbourne, Kent, England
	BA 55.996	v	10.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.140.115)
43.	London	fl.	19.2.61	Harty, Isle of Sheppey, Kent, England (51.22 N/00.55 E)
	629.120	v	13.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.154.364)
44.	London	fl.	19.11.61	Harty, Isle of Sheppey, Kent, England
	631.899	v	24.7.64	Skanör
45.	London	fl.	6.1.62	Harty, Isle of Sheppey, Kent, England
	BA 19.121	v	2.8.64	Skanör (Påsattes även: 3.137.244)
46.	London	fl.	6.1.62	Harty, Isle of Sheppey, Kent, England
	BA 19.103	v	20.7.67	Skanör (Påsattes även: 3.166.494)
47.	London	fl.	16.11.63	Harty, Isle of Sheppey, Kent, England
	BB 01.245	v	6.7.64	Skanör
48.	London	fl.	12.9.64	Harty, Isle of Sheppey, Kent, England
	BA 52.374	v	15.7.65	Skanör (Påsattes även: 3.138.691)
49.	London	ad.	10.10.64	Harty, Isle of Sheppey, Kent, England
	BA 76.701	v	2.8.65	Skanör (Påsattes även: 3.139.197)
		v	20.8.66	Harty, Isle of Sheppey, Kent, England
50.	London	lst w	28.11.64	Harty, Isle of Sheppey, Kent, England
	BA 76.862	v	1.8.65	Skanör (BA 76.862 ersatt med 3.137.604)
	BB 20.012			
51.	London	fl.	17.3.64	Flookburgh, Morecambe Bay, Lancashire, England
	76.540 S	v	24.7.64	Skanör

Skrattmåsar *Larus ridibundus*

1. Moskva	pull.	21.5.67	Engure, Lettland, Sovjet (57.17 N/23.07 E)
E-701.018	v	16.7.67	Skanör (Påsattes även: 6.046.725)

Talgoxe *Parus major*

1. Copenhagen	ad.	11.3.65	Aflandshage, Amager, Köpenhamn, Danmark (55.33 N/12.36 E)
9.052.929	v	5.10.65	Skanör (Påsattes även: 2.212.899)

Rödhake *Erithacus rubecula*

1. Varsovia	fl.	18.9.66	Hel, Polen (54.46 N/18.28 E)
HA 42.221	v	4.5.67	Skanör (Påsattes även: 1.345.256)
2. Varsovia	fl.	14.9.64	Bukowo, Slawno, Polen (54.21 N/16.17 E)
H 119.571	v	30.4.65	Falsterbo
3. Varsovia	fl.	16.9.66	Bukowo, Slawno, Polen
HA 53.342	v	4.5.67	Falsterbo (Påsattes även: 1.310.974)
4. Hiddensee	fl.	12.4.67	Bergzow, Magdeburg, Tyskland (52.25 N/12.10 E)
9.018/6.088	v	24.4.67	Falsterbo (Ny ring: 1.310.297)
5. London	ad.	5.5.65	Fair Isle, Shetland, Skottland (59.32 N/01.37 W)
N 96.609	v	18.5.65	Falsterbo (Påsattes även: 1.232.690)

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

1. Stat. Vilt.	juv.	26.8.66	Prästerödskilen, Tönsberg, Norge (59.16 N/10.27 E)
915.848	v	11.9.66	Falsterbo (Påsattes även: 1.307.479)
2. Copenhagen	ad.	16.5.65	Saltholm, Danmark (55.23 N/12.46 E)
9.057.473	v	17.5.65	Falsterbo (Påsattes även: 1.232.516)

Kungsfågel *Regulus regulus*

1. Moskva	fl. ♂	27.4.67	Joudkrante, Neringa, Lettland, Sovjet (55.33 N/21.07 E)
S 377.162	v	31.10.67	Falsterbo (Ny ring: R 28.437)
2. Helgoland	ad. ♀	24.11.63	Mirow, Mecklenburg, Tyskland (53.17 N/12.49 E)
0.205.186	v	17.10.64	Falsterbo (Ny ring: R 11.735)

Stare *Sturnus vulgaris*

1. Moskva	juv.	2.7.65	Rybachii, Kaliningrad Reg., Sovjet (55.11 N/20.49 E)
R 005.351	v	14.4.66	Falsterbo (Ny ring: 5.061.934)
2. Copenhagen	fl.	5.10.66	Aflandshage, Amager, Köpenhamn, Danmark (55.33 N/12.36 E)
8.562.834	v	3.6.67	Falsterbo (Påsattes även: 5.065.976)

Bergfink *Fringilla montifringilla*

1. Helsinki	juv. ♂	14.8.64	Kankari, Vaala, Finland (64.33 N/27.01 E)
225.792	v	26.4.66	Falsterbo
2. Hiddensee	fl. ♀	5.3.65	Merseburg, Halle, Tyskland (51.21 N/12.00 E)
8.003/8.919	v	17.4.66	Falsterbo (Påsattes även: 2.245.895)

Grönfink *Chloris chloris*

1. Copenhagen	ad. ♀	5.1.65	Ullerup, Amager, Köpenhamn, Danmark (55.35 N/12.36 E)
8.033.667	v	30.1.65	Falsterbo (Påsattes även: 2.178.213)
2. Copenhagen	ad. ♀	10.3.64	Nakskov, Lolland, Danmark (54.50 N/11.10 E)
8.011.158	v	3.12.65	Falsterbo (Påsattes även: 2.213.364)
3. Hiddensee	ad. ♂	23.11.65	Kloster, Hiddensee, Tyskland (54.36 N/13.07 E)
8.000/4.269	v	4.12.65	Falsterbo (Påsattes även: 2.213.137)

Summary: The ringing activity at Falsterbo Bird Station in 1965–1967. (Report No. 39 from Falsterbo Bird Station.)

As earlier in the 1960's ringing of resting migrants was the main project of the station. Thanks to longer working periods, increased experience and certain new trapping methods, the annual totals of ringed birds were much higher than in the 1950's and early 1960's. During 1965–1967 a

total of some 56,000 birds were ringed: 19,555 in 1965, 22,663 in 1966 and 14,096 in 1967 (cf. Table 1 and 2).

Field work

In spring (April–May) and autumn (August–October) passerine migrants were caught in mist nets in the surroundings of the lighthouse at Falsterbo. The highest ringing figures were attained of *Regu-*

lus regulus (annual mean 2,400), *Phylloscopus trochilus* (annual mean 2,100) and *Erithacus rubecula* (annual mean 1,900). In 1965 and 1966 there were great irruptions of many species and especially tits were caught in large numbers, e.g. in 1965 1,392 *Parus caeruleus* and 867 *Carduelis spinus*, in 1966 2,080 *Parus caeruleus*, 884 *Parus major*, 430 *Parus ater* and 122 *Aegithalos caudatus*. During October and November 1967 *Aegolius funereus* invaded southern Sweden and at Falsterbo 230 specimens were ringed. Most of them were taken in nets during the night.

At Skanör (about 2 kilometres to the north of Falsterbo) trapping of waders was carried out during July and August each year. The annual mean of ringed waders was about 3,000, the dominating species being *Calidris alpina* (1,300–2,300), *Tringa hypoleuca* (320–560), *Tringa glareola* (200–350) and *Gallinago gallinago* (90–180). In addition small numbers of *Anas crecca*, *Rallus aquaticus*, *Porzana porzana* and *Gallinula chloropus* were caught in the wader traps.

In winter, when a covering of snow made normal feeding activity impossible, many finches were caught in wader traps at special feeding places. More than 1,300 *Fringilla montifringilla* were trapped in this manner during January 1965–1967. The same method was used in April 1966 when heavy snowstorms and cold caused very great concentrations at Falsterbo of birds on reversed migration. In a fortnight some 3,500 birds were caught, including 1,250 *Fringilla montifringilla*, 980 *Sturnus vulgaris*, 390 *Fringilla coelebs*, 280 *Turdus iliacus* and 230 *Prunella modularis*.

Recoveries

Up to 31 March 1968, 1,536 recoveries were reported to the station which means 1.3 % of the ringed birds. The recovery percentage of certain species are given in Table 3. Details of all recoveries will appear later in the annual reports from the Swedish Bird Ringing Office. In this paper, however, the recoveries of certain species are summarized in tables and maps.

Of *Anas platyrhynchos* ringed at Malmö (about 30 kilometres to the north of Falsterbo) during winter many were recovered in Russia, Finland and southern Sweden while birds ringed during summer were reported from Denmark, Germany, Belgium, England and France (Table 4, Figure 1; cf. Olsson 1960). As can be seen in Table 5 and Figure 2, *Accipiter nisus* passing Falsterbo in autumn winter in western Europe from Denmark in the north to Italy and Spain in the south. The great majority, however, are concentrated in western Germany, Belgium and northern France.

Many specimens of *Tringa glareola* were reported from southern France and northern Italy during August and September (Table 7 and 8, Figure 3). Later in autumn the Wood Sandpipers continue their migration to areas south of the Mediterranean but from these areas there are no recoveries. A detailed analysis of recoveries of *Tringa*

glareola ringed in Sweden and Denmark was published in this journal by Myhrberg (1961). During winter a total of 50 *Calidris alpina* have been recovered throughout western and southwestern Europe, most of them in France (46 %) and Great Britain (32 %). Of those reported from France 81 % were shot while of those from Great Britain 79 % were controlled by ringers (Table 10). Recoveries of *Gallinago gallinago* are summarized in Table 6 and of *Tringa totanus* in Table 9 and Figure 4.

In the late 1950's and early 1960's some 9,000 nestlings of *Larus ridibundus* were ringed in the Fotevik area (about 15 kilometres to the northeast of Falsterbo) and our recoveries are put together in Table 11. To judge from the recoveries, the winter distribution of the population is very extensive: from Denmark to Portugal. The ringing of nestlings in the Fotevik area also includes more than 1,000 *Sterna sandvicensis* of which many has been recovered along the coasts of western Europe and Africa. In addition there are 11 very interesting cases of birds found breeding in Denmark and northern Germany. They are all given in detail in Table 12.

Most of our recoveries of *Erithacus rubecula* has been made during winter in southwestern Europe but there are also 5 recoveries from Algeria and 3 from Morocco (Table 13). In summer (June–September) many *Sturnus vulgaris* were found in Denmark, illustrating the wellknown dispersal of that species (Table 14). Of *Fringilla montifringilla* ringed during winter 10 have been recovered one or two years later in France and northern Italy. There were also single recoveries in Spain and Yugoslavia (Table 15, Figure 5).

Beside the recoveries of species dealt with in tables and maps, the paper includes a number of notes on single recoveries of certain species. Of *Parus caeruleus* ringed during the irruptions in 1965 and 1966 15 were recovered abroad: 11 in Denmark, 3 in Germany and 1 in Belgium. In Denmark there were also 6 recoveries of *Parus major*. In autumn 1965 about 70 *Bombycilla garrulus* were ringed and during the following winter 3 were recovered in northern Italy and 1 in southern France. A *Loxia curvirostra* ringed in August 1963 was found at Gaiyny in Russia (60.18 N/54.18 E) in March 1965. A *Phylloscopus collybita* was recovered in Tunisia in November. In January 1965 2 *Regulus regulus* were reported from southern France (cf. Österlöf 1966). Migration in different directions of *Motacilla alba* of the local breeding stock has been proved by recoveries in Turkey and Greece (SE), Malta (S) and Spain and Algeria (SW).

During 1964–1967 131 birds ringed elsewhere in Sweden and abroad were recovered at Falsterbo. The origins of these birds are shown in Table 16. Ringing and control details of all birds ringed abroad are given in an appendix.

Förf. adress: Falkvägen 21, S-230 10 Skanör.